

Новини ▶ 7

Премиерът даде ултиматум на Мапа Дженгиз

Бойко Борисов поиска от турския консорциум ясен график за строежа на магистрала Люлин

Новини ▶ 8-9

Летище София платило 2 млн. лв. нахалост

▶ Александър Цветков, министър на транспорта

Инвеститор ▶ 12

Банките са най-ликвидните дружества на БФБ

Възможно е трезори с български капитали да привлекат интереса на чужди портфейлни инвеститори

Инвеститор ▶ 12

Вливанията в групата на Софарма започнаха

Софарма логистика се влива в Софарма трейдинг, съобщиха от публичните компании. Българска роза Севтополис влиза в синия чип до края на 2010 г.

Пари pari.bg

Четвъртък

14 януари 2010, брой 8 (4819)

USD/BGN: 1.34301

▼ -0.56%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.45630

▲ +0.57%

Българска народна банка

Sofix: 433.34

▲ +0.05%

Българска фондова борса

BG40: 117.28

▲ +0.53%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

ЛЕСНИ ПАРИ ОТ ВЯТЪРА

Достъпът до пари от еврофондовете доведе до бум на проектите за използване на възобновяеми енергийни източници. Хаосът в сектора обаче сблъска интересите на инвеститорите и държавата. За да не загубим милиарди от Брюксел, ще се търси разумен компромис ▶ 4-5

Новини ▶ 6

Подаването на отчетите онлайн не улесни бизнеса

Липсата на единен софтуер за Националната агенция за приходите и статистиката създава огромни проблеми на фирмите, алармира Аднан Лидиянов от Съюза за стопанска инициатива

Новини ▶ 8

Парите за пътните фирми под въпрос

Финансовото министерство нямало готовност да отпусне обещаните 40 млн. лв. Държавата дължи между 1 и 1.5 млрд. лв. на строителните компании по данни на Камарата на строителите

Свят ▶ 10

МВФ ще съветва Гърция за бюджетните разходи

От МВФ ще помагат на Георгиос Папандреу да преодолее финансовата криза. Брюксел смъмри Гърция за ненадеждност на публикуваните икономически данни

Моят бизнес ▶ 23

Нов живот за старите сгради в Града на липите

Бягам от сезонността в туризма и затова не започвам бизнес на морето. Автентичният български стил носи успех в предприемачеството, казва Пламен Русев

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш
Игор Комаров

Руската автомобилна компания АвтоВАЗ с президент Игор Комаров планира да увеличи производството си през 2010 г. с 51.3% на годишна база, предаде РИА Новости. Според бизнес плана на компанията за следващата година трябва да бъдат произведени около 446 хил. автомобила, включително 40 хил. коли за експорт. Лидер по обем на производство през миналата година е бил моделът Лада Приора.

Губещ
Серджо Марчионе

Служителите на Фиат протестираха срещу затварянето на завода в Сицилия, където работят около 1400 души, предаде АФП. Заради протеста е спряна работата в завода Термини Имерезе. През декември миналата година служителите отново стачкуваха. Изпълнителният директор на Фиат Серджо Марчионе обяви през миналия юни, че заводът ще бъде закрит, за да се намалят разходите.

Мнения

► Да, съгласна съм, че най-трудната част - възстановяването и стабилизирането на икономиката, тепърва предстои. Сега трябва да се мобилизираме и да работим на пълни обороти, защото така се излиза от криза - с къртовска работа.

Ина Дамян

► Не се кефя много на песимизма на Хърсев. Три години ми се струват много време, за да съм депресирана.

Вера Мирова

► Прогнозата на Емил Хърсев е като спора за това дали сме излезли от прехода или не. Години наред спорехме дали той е приключил, без да осъзнаем, че просто го изживяваме и това е действителността оттук нататък.

Снежана Петрова

Коментар

► Президентът на Газпром Алексей Милер заяви, че неговата компания е готова да купува от азербайджанците толкова газ, колкото могат да доставят

Козът азербайджански газ

В началото на 2010 г. Азербайджан се превръща в най-горещата точка на евразийския газов пасианс. Не защото запасите на тази кавказка република са чак толкова големи, а защото тя е най-новият член на клуба на износители на природен газ и битката за експортните маршрути е в разгара си. Само допреди три години Азербайджан не изнасяше, а внасяше газ, и то от Русия. Сега обаче ситуацията се завъртя на 180 градуса. От няколко дни азербайджански газ тече на север към тръбопроводната мрежа на Газпром.

Този експорт бе договорен още преди няколко месеца и засега е в малък обем - очаква се през 2010 г. руснаците да купят около 1 млрд. куб. м азербайджански газ. Москва обаче иска повече. Или по-точно - всичко. През тази седмица президентът на Газпром Алексей Милер заяви, че неговата компания е готова да купува от азербайджанците толкова газ, колкото могат да доставят.

И така, защо Газпром иска всичкия азербайджански газ? На първо място, за да го отклони от бъдещия газопровод Набуко. Евентуална тръбопроводна връз-

Пламен Димитров,
Българско геополитическо дружество

” **Със заявката да изкупи всичкия газ на Азербайджан Газпром е на път да нанесе сериозен удар на проекта Набуко**

ка между Каспийско море и ЕС би подкопала изключително силните руски позиции на най-платежоспособния газов пазар в света - европейския. Наистина през 2009 г. търсенето на руско синьо гориво намалва значително и за момента Газпром въобще не се нуждае от чуждестранни доставчици.

От друга страна обаче, тази ситуация е временна и с постепенното излизане от икономическата криза Европа, а и самата Русия ще увеличат своето газово потребление. Засега Азербайджан може да изнася едва по няколко милиарда куб. м годишно - количество, което за Газпром е незначително. За сравнение - през 2009 г. руският гигант е произвел 462 млрд. куб. м, а през 2008 - 550 млрд. Това означава, че целият азербайджански износ е едва 1-2% от обемите, с които работи Газпром.

Азербайджанските лидери са достагътно опитни в игрите с енергоресурсите, за да не бързат да дават отговор на руското предложение. То обаче е добре дошло за Баку в момент, когато Азербайджан води тежки многомесечни преговори с Анкара относно цената на азербайджанския газ, изнасян за Турция. Посланието

е, че турското упорство в крайна сметка може да пренасочи азербайджанския износ към Русия, а в по-малка степен - към Иран и дори през Черно море към България и Румъния. Индиректно отношение към спора Баку - Анкара има и ЕС. Първо, защото азербайджанският газ, очакван в Евросъюза, трябва да мине именно през Турция и, второ, защото тази голяма страна е кандидат за членство в ЕС и от няколко години води предприемчиви преговори.

В крайна сметка Азербайджан едва ли ще пусне всичките си излишъци от газ към Русия. Най-малкото защото в такъв случай парите, инвестирани за строителство на тръбопровода до Турция (Баку - Ерзурум), ще изгорят. Но интензифицирането на икономическите отношения на Баку с Москва и с Иран е знак, че Набуко няма да може да разчита на сериозни количества азербайджански газ. Това пък стимулира руснаците да бързат с Южен поток. Вчерта стана известно, че Газпром е създавал специално подразделение за координация на работата по проектирането и строителството на този трансчерноморски тръбопровод.

pari.bg Топ 3

1 Вече сме излезли от кризата, но от това не следва нищо добро. Въпреки воплите туризмът е най-слабо засегнат.

2 Борисов защити Желева, потвърди за еврозоната. Поддривната дейност на левицата доведе до краха на изслушването на българския еврокомисар.

3 Скандал по български в Брюксел. Желева остави противоречиви впечатления за ресора си.

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg;
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп АД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802;
e-mail lapostolova@pari.bg
ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Стефан НЕДЕЛЧЕВ
4395802;
e-mail snedelchev@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395815;
e-mail satanasova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
1 зам. главен редактор
Георги АНДРЕЕВ - 4395825
Зам. главен редактор
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
Нюз редактор
Димитър ДЖЕНЕВ - 4395846
Отговорен редактор
Евгени ГАВРИЛОВ - 4395845
ИНВЕСТИТОР
Мирослав ИВАНОВ - 4395867
МЕЖДУНАРОДНИ ПАЗАРИ
Биляна ВАЧЕВА - 4395866

БИЗНЕС
Мила КИСЬОВА - 4395863
МОЯТ БИЗНЕС
Светлана ЖЕЛЕВА - 4395871
НЕДВИЖИМИ ИМОТИ
Красимира ЯНЕВА - 4395863
УИКЕНД
Боряна НИКОЛАЕВА - 4395857
ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891,
факс 4395826

КОРЕСПОНДЕНТИ
Бургас
Евгения ЖОРДЖЕВА - 0884 987 487
Велико Търново
Емилия ГУГОВА - 062/6776 54
Плевен
Ангел АТАНАСОВ - 0887 810 542
Пловдив
Михаил ВАНЧЕВ - 0889 623 679
Русе
Румен НИКОЛАЕВ - 0888 748 218

Стара Загора
Сашка ПАНАЙОТОВА - 0883 342 119
Добрич
Мария ДОБРЕВА - 0888 148 060
ПРОДАЖБИ АБОНАМЕНТ
Дарина ДИМОВА - 4395840
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ - 439 5830
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

” Бих се обърнал към колегите от БСП и НДСВ - на жените не се правят такива работи

► **Бойко Борисов**, премиер на България

Число на деня

12

► хил. работни места ще осигури през 2010 г. световната верига Starwood, собственик на хотелите Шератон

Коментар

Градският транспорт е слабо място

Покрай обсъждането на бюджета на София се появиха коментари, че градският транспорт е слабо място в бюджета на столицата за 2010 г. Причината е, че транспортът ще получи 85 милиона от софийската хазна, а профсъюзите настояват за 150 милиона лева.

И според мен транспортът е слабо място, но по точно обратната причина. Градският транспорт (една търговска компания, при това монополист) постепенно през последните години се превърна в едно от най-големите разходни

Георги Ангелов, главен икономист в институт Отворено общество

” **Сегашната система създава погрешни стимули - всеки път, когато градският транспорт е на загуба, той не се опитва да повиши ефективността си**

пера на софийския бюджет. А би трябвало да се самоиздържа.

Забележете само, че върви някакво договаряне - колко пари му трябвали на градския транспорт и колко може-ла да отпусне общината. Обаче легално общината не може да отпусне пари на тази компания - затова всичко се маскира като „безплатни карти“ за градския транспорт на различни групи от хора. Очевидно не социалният момент е важен. Ако това беше социална програма, тя щеше да бъде част от социалния бюджет на общината

и да се конкурира за финансиране с други социални дейности (детски градини, домове, помощи и пр.). Освен това една истинска социална програма щеше да е насочена към хората, които наистина са най-бедни и социално слаби. И вероятно щеше да е под формата на пари, а не под формата на карти за градския транспорт. Обаче не, това си е програма за подпомагане на неефективна общинска компания и само се маскира като социална програма, за да не стане ясно, че е чисто и просто непозволена субсидия. В крайна сметка, ако

се чудите защо няма пари за строителство на достатъчно нови детски градини - отговорът е, че градският транспорт изяде парите. Буквално.

Сегашната система създава погрешни стимули - всеки път, когато градският транспорт е на загуба, той не се опитва да повиши ефективността си, а казва, че общината е длъжна да му даде пари.

И обратно, компанията знае, че ако си повиши ефективността, ще й отрежат субсидиите - тогава защо да го прави? На практика всякакви

стимули за ефективност са убити. Точно както при БДЖ. Трябва да се обърнат нещата - градският транспорт трябва да работи като компания и да има твърди бюджетни ограничения, за да има стимул да си повишава ефективността.

Със спестените пари общината може да подпомага социално слаби хора (като помощта въобще няма нужда да е под формата на карта за градския транспорт) или да се използват за други обосновани цели на общината, или да се намали облагането на софийнци.

Изпитът на Желева скарра политиците ни

Продължилият до късно във вторник вечерта изпит на кандидата за еврокомисар Румяна Желева се превърна в нещо повече от нейна лична драма. Оценката, която й постави ЕК, е

Нападките

► Представянето на Румяна Желева пред Европейския парламент беше изключително слабо. Би било добре и за нея на този етап тя да прекъсне участието си.

Ивайло Калфин, евродепутат от Групата на Прогресивния альянс на социалистите и демократите

► За външнополитическите гафове няма как да се оправдават с предишното правителство. Изслушването на Румяна Желева

Защитата

► Не само при изслушването, но и през последните няколко месеца се водеше нечестна кампания срещу българската номинация, както и срещу България. А най-лошото е, че всичко това идваше от страната ни.

Андрей Ковачев, евродепутат от ГЕРБ, председател на българската делегация в групата на ЕНП

► Аз съм дълбоко огорчен от това, че видях българи да участват в комплот

"крайно незадоволителна". Драмата дали Желева заслужава да стане комисар, даде повод за остри коментари от страна на политическите противници на ГЕРБ и на защитниците на Желева.

прозвуча тъжно.

Сергей Станишев, председател на ПГ на Коалиция за България

► Отговорите й не показва познание на проблемите.

Антония Първанова, евродепутат от Групата на АЛДЕ

► Аз, ако бях на мястото на Желева, щях да отделя много повече време за подготовка.

Иван Костов, лидер на ДСБ

срещу българин на международния терен.

Соломон Паси, бивш външен министър от правителството на НДСВ

► Надявам се правното положение около г-жа Желева ще се изясни възможно най-бързо, така че номинираният български комисар да бъде оценен по достойнство.

Жозеф Дол, председател на групата на ЕНП в Европейския парламент

БИЗНЕС ПРОГНОЗА

понеделник

вторник

сряда

четвъртък

петък

• изгодни лихви • без такса за разглеждане • дълъг гратисен период

Предстоят слънчеви дни!
Инвестирай!

**ИНВЕСТИЦИОННИ
КРЕДИТИ**

за малкия и среден бизнес
с подкрепата на Европейската Инвестиционна Банка

02 93 99 176 | www.cibank.bg

Част от KBC group

Въвеждат ред при

Интересите на инвеститорите и държавата се сблъскаха

Пълен хаос цари в сектора на възобновяемите енергийни източници (ВЕИ), смятат не само министрите на енергетиката Трайчо Трайков и екологията Нона Караджова, но и бизнесът. В момента има готови проекти за над 12 000 мегавата.

Причини

Възможностите за достъп до пари от еврофондовете са една от причините за бума на проектите за използване на ВЕИ. Между 50 и 70 млн. EUR има само по Програмата за развитие на селските райони за малки фотоволтаични инсталации, каза Никола Газдов, председател на асоциацията на фотоволтаиците. Освен това след присъединяване към електропреносната мрежа произведеният ток ще се изкупува от гражданите, защото до 2020 г. трябва 16% от енергията, която изразходваме, да е от възобновяеми източници. Така печалбата на е гарантирана.

Пропуски

Друга причина за хаоса в сектора е либералният Закон за ВЕИ, твърдят представителите на бизнеса. РИО-СВ, които преценяват дали един проект има нужда от ОВОС, също са били една от пробойните, защото са преценявали, че такъв документ не е нужен и са се нароили купища проекти.

Решенията

На срещата между Трайчо Трайков, Нона Караджова и Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България всички се обединиха, че трябва да се създаде ред. Да се спре приемането на заявления за ОВОС на нови проекти за 6 месеца, докато бъде приет Националният план за ВЕИ, настоя отново Караджова. Министърката обясни, че той ще има своя екологична оценка. Тя щяла да очертае зоните, за които няма да се приемат проекти. Според нея, ако сега не се сложи ред, ще има немалко бизнес-

мени, които ще са инвестирани във фотоволтаични или вятърни централи, а няма да могат да ги реализират, защото например са близо до зони по Natura 2000, и така ще загубят милиони EUR.

Част от представителите на бизнеса се съгласиха с нуждата от зонироване, а според други това е връщане назад в централизираната планова икономика.

Отсяване

От КРИБ вариантите за отсяване на качествените от спекулативните проекти са няколко. Например проектите със заявени намерения и мощност, които не са получили 1 година разрешение за строеж, да се анулират. Същата съдба да имат и тези, които нямат достатъчно земя. Освен това трябва да има срок за валидност на писмените становища за присъединяване към електропреносната мрежа за слънчеви и за фотоволтаични централи. Според КРИБ проектите, които имат ОВОС, виза за проектиране и разрешение за строеж, не трябва да бъдат ограничени.

Загуби

Заради спирането на новите проекти губим поне 2 млрд. EUR чужди инвестиции, каза Кънчо Стойчев, собственик на голф игрището BlackSeaRama. България е в тежка криза и трябва да ги вземем бързо, защото сме в конкуренция за тях със съседните страни, подчерта Стойчев. Той призова екоминистерството да не спира ВЕИ проектите, а да даде срок за изготвяне на новите правила от два месеца. Иначе ще изпуснем влака, коментира Стойчев. Много от ВЕИ проектите се финансират на 100% със заеман капитал. 60% от средствата трябва да са от собствения джоб, коментира Левон Хампарцумян, главен изп. директор на УниКредит Булбанк.

Гая Кларк
Красимира Янева

▶ Между 50 и 70 млн. EUR са субсидиите за фотоволтаични паркове по Програмата за развитие на селските

Проекти чакат лиценз от регулатора

ДЖЕВР трябва да реши съдбата на три ВЕИ проекта на закрито заседание другата седмица. Това са проектите на АСМ БГ Инвестиции ООД, Еко Енерджи САС и Сосиете Ендустриел дьо Л-Атлантик ЕАД. Комисията се интересува от финансирането и рисковете, които крият те. Дали тези проекти ще бъдат присъединени към мрежата на НЕК, ще стане ясно на 18 януари.

Присъединяването

В случая на АСМ БГ Инвестиции становището на дъщерното дружество на НЕК е, че няма да има особени проблеми при присъединяването на този фотоволтаичен парк към подстанция Царевец. АСМ БГ Инвестиции ООД имало и предварителен договор, подписан с НЕК. Тъй като обектът е комбинация

на соларен парк с мощност 25 мегавата и ветрогенераторен парк с мощност 15 мегавата, според специалисти е необходимо отделно да се подпишат договори за присъединяване към мрежата заради различните цени. Тук изниквал и въпросът целесъобразно ли е и двата парка да са към един трансформатор заради различните режими на работа.

Капиталът

Почти 100% от финансирането са с привлечен капитал, а собствен са само 0.33%.

Дружеството поясни на комисията, че почти е приключило преговорите с вълшен инвеститор. Това е вторият фотоволтаичен проект на дружеството, първият бил проектът Рест технологджи.

▶ На 18 януари регулаторът ще реши дали да даде лиценз на още три проекта

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Опасности

Специалисти коментират, че има и други желаещи за присъединяване към подстанция Царевец и ако несериозен проект получи лиценз, ще провали сериозни кандидати. Според председателя на ДЖЕВР Ангел Семерджиев важно е про-

ектът да докаже, че ще се реализира, иначе това ще са излишни инвестиции и ще заеме мястото на наистина добър проект. Експертите се тревожат, че някои инвеститори нямат достатъчно опит в изграждането и експлоатацията на ВЕИ паркове.

Гая Кларк

Проблем От над 100 кандидата само 2 с договори

▶ 112 от заявленията за ВЕИ проекти са за ветрогенератори и 33 за соларни паркове. Само 17 са сключените договори за ветрогенератори. Досега има само 2 договора за изкупуване на енергията от ВЕИ, каза Костадинка Тодорова от министер-

ството на енергетиката.

▶ Имаме сключени предварителни договори в НЕК за производство на около 1500 мегавата ток от ВЕИ, каза изпълнителният директор на НЕК Георги Миков. Той призна, че компанията е поизчерпила капацитета си.

▶ В района на Добрич и Шабла са раздадени мощности за 4500 мегавата, а потреблението на района е за 120 мегавата.

екоенергията

райони, твърдят експерти

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Мнение

БСК: Да няма спекулативни капитали

Да не се допускат огромни маси спекулативен капитал на основа на непазарни цени по подобие на неконтролираното строителство през последните години. Това пише в позицията на БСК относно мораториума за проектите за ВЕИ.

Според работодателската организация трябва да се забрани използването на земеделски земи и гори за нуждите на соларните и ветровите ВЕИ, а да се използват предимно урбанизираните територии и покривните пространства на индустриалните, административните и жилищните сгради. Освен това трябва да има и промяна на нормативната рамка за ценообразуване в зависимост от промените в технологиите и ефективността на произвежданата електроенергия. Цените да са конкурентни на тези на електроенергията за стопански нужди и бита при възможно най-нисък праг на въглероден и енергиен интензитет на икономиката.

Нужни са и резервни мощности за осигуряване на временен недостиг спрямо произведената електроенергия от ветрови и соларни генератори. Трябва и инфраструктура за присъединяване към електропреносната мрежа, регламентиране на задължения за поемане на съответните инвестиционни разходи.

Коментар

Не трябва да се преиграва с ВЕИ парковете

Очевидно е, че малко преиграваме в тази област. България все пак не е най-слънчевата страна на земното кълбо, за да строим най-много соларни паркове, не е и най-ветровитата, за да правим едва ли не цялата ѝ североизточна част във ветрогенератори.

Причината да са толкова много проектите е простица. Добрите условия за финансиране, които предоставят еврофондовете, и разбира се, изпълнение на изискванията на Еврокомисията 16% от производството на еленергия да е от възобновяеми енергийни източници. Все пак трябва да си направим достатъчно добре сметката колко са ни необходими тези

Румен Овчаров,
бивш министър на икономиката
и енергетиката

„Соларните и вятърните паркове ще увеличат цената на тока

паркове, дали всички от вече планираните и проектирани паркове трябва да бъдат реализирани. Защото това води преди всичко до увеличаване на цената на електроенергията.

Особено соларните паркове, които са в пътя по-скъпи от цената на АЕЦ Белене, за която толкова много говорим. При положение че 16% до 2020 г. от произведената електроенергия ще бъде от такива паркове, при положение че една трета са соларни, направете си сметката. При всички случаи ще има увеличение на цената на киловатчаса.

Не трябва да се преиграва с тези паркове. Да оставим настрана и чисто екологичния и естетически ефект - ако натрупаме тези соларни инсталации върху плодородни площи в Тракийската низина или ако забием тези грозни ветрогенератори в цяла Добруджа, извинявайте много.

Позиция

Вятър и слънце - за или против

ВЕИ проектите са супермодерни сега, особено след като различни специалисти ги обявиха за нова печеливша ниша в условията на криза. На принципа, че природата не търпи празно, бумът с имотите беше успешно заменен с бум на вятърни, слънчеви и мини водни централки.

Всички кандидати, изглежда, се надяват на едни европари, както и на сигурни печалби от продажбата на зелен ток. За да отсее лошите от добрите, екоминистерството реши да спре издаването на нови ОВОС за ВЕИ проекти. И стана гаф - мораториумът уплаши банки и чужди инвеститори. Сега го замазват

Гая Кларк,
gclark@pari.bg

„Над сто проекта имат разрешения, но само два са достигнали до етапа договор за изкупуване на ток

с евфемизма ограничителен режим. Топката е в правителството. Там обаче, докато измислят едни правила, квоти и критерии, написани в специален национален план, ще минат не се знае колко месеца. Щяло да стане след юни, юли, а може би и август. Със сигурност ще е зе по-дълго. Инвес-

титори плашат, че губим едни -над 2 млрд. EUR.

Мнозина от проектите ще пропаднат, няма да получат финансиране от банките. А инвестиции ще са направени. Ние, клиентите на електроразпределителните дружества, ще ги платим. В цената на тока ще бъде фактурирана и инвестицията по присъединяване към мрежата и по строеж на нови мощни електропроводи. Желанието на хората страната ни да забогатее, да се модернизира и преди беше експлоатирано от инвеститорите в безумно строителство по морето. Дано този път да има добър контрол, но да не извадят очи, вместо да изпишат вежди.

Нов дом сега с Банка ДСК!

ОТ
7,79%*

в евро

Вземете жилищен или ипотечен кредит с отстъпка от лихвения процент!

* 7,79% при превод на работна заплата по разплащателна сметка в Банка ДСК и включване в програма „ДСК Уют“.

Пример: ГПР 8,66% за кредит от 40 000 евро със срок 30 години и лихва 7,79%

www.dskbank.bg · Call center: 0700 10 375,
както и във всички поделения на Банка ДСК

Жилищни и ипотечни кредити

банкаДСК
Доверие е взаимно

Онлайн подаването на отчети е проблемно за фирмите

На практика НСИ и НАП не улесняват бизнеса, смятат работодателски организации

Възможността от тази година фирмите да подават годишните си финансови отчети онлайн в НСИ, вместо да ги улесни, ще им създаде нови проблеми. Това алармираха от Съюза за стопанска инициатива и от Софийската търговска камара. Финансовото министерство реши да спести времето и разходите на бизнеса, като позволи годишните отчети да се подават или само в НСИ, или само в НАП заедно с годишната данъчна декларация на фирмата. Липсата на единен софтуер за Националната агенция за приходите и Националния статистически институт обаче ще създаде проблеми на фирмите, смята председателят на Комисията по данъчна политика към ССИ Аднан Лидиянов. Той обясни, че двете институции работят с два различни продукта и трябва да се въведе единен стандарт.

40

▶ листа трябва да попълни онлайн в сайта на НСИ малка фирма, за да подаде годишния си финансов отчет за 2009 г.

Време

Най-големият проблем, пред който фирмите ще се изправят, е онлайн попълването на годишните финансови отчети за НСИ. То беше въведено, за да се избегне реденето на опашки при подаването на отчетите. Попълването в интернет обаче отнема много повече време, твърди Лидиянов. Той е тествал, че за да се попълни един отчет, на един счетоводител са му необходими близо 3 часа. Проверката за евентуални грешки също отнема час-два. Ако счетоводителят се разходи до НАП и там подаде на хартиен носител въпросния отчет, ще спести повече време, казва Лидиянов.

Грешки

Друг проблем, който се появява при онлайн подаване на отчетите, е, че системата не дава възможност те да се архивират. Така на практика фирмите нямат документ какво са подали. Сега например, ако подават декларация по ДДС, ще получат входящ номер и удостоверение, с което може да докажете, ако се наложи, че действително сте подали декларацията, казва Лидиянов. Софтуерът

трябва да бъде направен така, че да дава възможност попълнените документи да се архивират, настояват от ССИ.

Да не говорим какво ще се случи, ако токът спре. Тогава всички данни ще трябва отново да се вкарват, заяви Лидиянов.

Трябваше НАП и НСИ да предвидят тестов период, а не да бързат с въвеждането на новата система, заяви Георги Чернев, председател на СТК. Според него софтуерът на НСИ трябва да бъде коригиран и да позволява прикачването на файлове.

Подводни камъни

Недостатък при онлайн попълването на годишните финансови отчети в НСИ е, че няма как да се посочи, че те са одитирани, заяви още Лидиянов. Затова ще се наложи фирмите да посетят и НАП. Пропуск на информационната система на статистиката е, че тя дава възможност за неволно допускане на грешки, а това ще увеличава разходите на фирмите, уточни Лидиянов. На практика разходите на администрацията се прехвърлят към бизнеса, смятат работодателските организации.

Биляна Вачева

▶ Близо 3 часа ще отнеме на една малка фирма да попълни онлайн отчета си в НСИ, затова някои счетоводители може да предпочетат опашките пред НАП

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Затягаме митническия контрол на границата с Македония

Щателна проверка за всички непломбирани камиони

Българските и македонските митници ще обменят информация за фирми нарушители и рискови профили. Това стана ясно по време на среща между ръководството на Агенция Митници, посланика на Република Македония Александър Василевски и експерти от македонските митници.

Проверки

Повод за срещата стана решението на българската митническа администрация всички непломбирани товарни превозни средства, влизайщи от Македония, да бъдат подложени на щателна проверка. На Агенция Митници са възложени сериозни задачи

по предотвратяване на контрабандата на тютюневи изделия, заяви директорът на Агенция Митници Ваньо Танов. Българската страна е готова да се включи в разработването на механизъм за съвместен контрол с македонските митници, което ще доведе до облекчения за бизнеса, каза още той.

Обмен

До няколко дни българските и македонските митници ще започнат обмен на информация кои товари са преминали митнически контрол, преди да напускат Македония.

До края на януари ще се проведе втора среща между двете митнически администрации. Ще бъде обсъдено как оптимално да се използват мобилните рентгени на митническите пунктове.

Дарина Черкезова

Защита

Проверяват за копиране на лични карти

▶ Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) ще се самосезира във връзка с копирането на лични карти от Агенция Митници.

▶ Това, което извършват служителите там, е в нарушение на закона, затова ще предприемем проверка и ще изискваме становище от тяхна страна, коментира за в. Пари Венета Шопова, председател на комисията. По думите ѝ комисията може да назначи задължително предписание, с което да задължи митниците да прекратят снимането на лични карти и да унищожат тези,

които вече са копирани. Глобата за подобно нарушение варира от 10 до 100 хил. лв.

▶ Копирането на лични карти е едно от най-честите злоупотреби с личните данни на гражданите.

▶ Шопова обяснява, че макар да смятаме за нормално при регистрация в хотел да си оставим личната карта и да я вземем по-късно, това също не трябва да се допуска.

▶ За подобни нарушения дори вече има глобени обекти по Черноморието, каза тя.

▶ Друго често срещано нарушение е искането на прекалено обемна и в повечето случаи дори ненужна лична информация при кандидатстване за кредит, обяснява Шопова.

Връщаме кредити без наказателни такси

При промяна на лихвата ще бъдем уведомявани предсрочно

Ще можем да се отказваме от сключения договор за потребителски кредит и ще имаме възможност да го връщаме предсрочно, без да дължим наказателни такси. Това предвиждат приетите от депутатите на първо четене промени в Закона за потребителския кредит. В рамките на 14 календарни дни потребителят може да се откаже от заема, без да дължи обезщетение или неустойка.

Условия

Потребителският заем може да бъде погасен изцяло или частично, като кредиторът не може да откаже предсрочното му погасяване, гласи законопроекта. Кредиторът няма право на обезщетение при предсрочно погасяване, когато то се извършва в период, през

който лихвеният процент по договора за кредит не е фиксиран или плащането е по застрахователен договор, чиято цел е била да гарантира връщането на кредита. Същото важи и при договорите за овърдрафт.

Промени

Кредиторът ще бъде задължен незабавно да уведоми потребителя за всяка промяна в годишния лихвен процент преди влизане в сила на промяната. Освен това горната граница на потребителския кредит вече ще е 147 хил. лв. вместо сегашните 40 хил. лв. За да се провери надеждността на кредитополучателя, кредиторът вече ще прави справка в Централния кредитен регистър или друг регистър. Предвижда се във всяка писмена реклама за потребителски кредит компанията, която го предоставя, задължително да посочва с големи букви всички условия по него.

Биляна Вачева

Наемите на търговски площи вървят надолу

Еуфорията от строителство на молове отстъпи място на неувереността на инвеститорите

Наемите на търговските площи ще продължат да спадат и през тази година, прогнозираха от консултантската компания MBL, която е асоцииран партньор на CB Richard Ellis за България. Причината е повишеното предлагане на площи, които се появяват с новите проекти и с освободените места заради кризата. От друга страна, спада и интересът на наемателите.

Нива

Наемите нива в търговските центрове в София паднаха миналата година до средно 24-25 EUR квадратен метър, заяви Манол Гойгаджиев, мениджър на отдел Търговски площи в

MBL. Собствениците вече се виждат принудени да дават отстъпки, за да задържат наемателите си, казва той. Търговците извън столицата имат по-големи проблеми с бизнеса си, тъй като населението в провинцията има по-ниска покупателна способност, т.е. и оборотите на търговците са по-малки. Това от своя страна рефлектира и върху нивата на наемите. В другите градове в страната наемите са паднали под 20 EUR.

Спад в наемите има и по централните търговски улици. В столицата те са в интервала от 40 до 80 EUR на квадратен метър. В другите големи градове наемите са паднали до 10-50 EUR на квадратен метър, като рядко се достигат нивата от над 50 EUR.

Неувереност

Еуфорията по строителството на търговски цен-

трове отстъпи място през изминалата година на неувереността на инвеститорите заради ограниченото финансиране и нежеланието на наемателите да разширяват дейността си извън столицата, казват от MBL.

Пазар

По данни на MBL към момента в България са изградени търговски центрове с обща площ от близо 281 хил. кв. м. От тях 87 хил. кв. м се намират в София. Проектите в строеж са с площ от 507 хил. кв. м, от които в столицата са 156 хил. Като се има предвид, че заявените планове за изграждане на обекти са с площ от 1.2 млн. кв. м, голяма част от плановите по всяка вероятност няма да се реализират.

В момента свободните площи в търговските центрове в София са под 1%,

▶ В момента свободните площи в търговските центрове в София са под 1%

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

казват от MBL. Очаква се тази година с излизането на пазара на Сердика Център и Карфур Цариградско мол,

които са с площи съответно от 55 хил. и 66 хил. кв. м, това да се промени. В страната незаетите площи

в момента са около 7%, като тенденцията пак е да се увеличават.

Дарина Черкезова

Премиерът поиска график за Люлин

От Мапа Дженгиз се оплакаха, че предишното правителство спъвало работата им

До 20 януари турският консорциум Мапа Дженгиз трябва да предостави точен график за изграждането и пусковия срок на автомагистрала Люлин. Това поиска премиерът Бойко Борисов по време на лична среща с управителя на компанията Тургут Аксакал. В разговора участваха и вицепремиерът и министър на финансите Симеон Дянков и министърът на регионалното развитие и благоустройството Росен Плевнелиев.

Оплаквания

Представителите на Мапа Дженгиз са споделили, че административни проблеми са спъвали работата им. Те са посочили, че разрешителното за строеж е издадено месеци след стартирането на строител-

ството. Освен това в самото начало държавата не е имала и пълна собственост върху терените. Друг сериозен проблем е и това, че държавата тогава не е изпълнила ангажимента си да помогне с преместването на инфраструктурата, попадаща в трасето на магистралата. Предходното правителство е позволило мащабно препроектиране на всички мостове и тунели и е забавило одобрението им с една година, казват от турската компания.

Коментар

Бездействието на правителството на Сергей Станишев е дало възможност на изпълнителя на проекта да удължава сроковете и да иска допълнителни средства за довършването на автомагистрала Люлин, коментира Борисов. От това щетите за държавата са много сериозни и тепърва ще се уточняват, допълва той.

Дарина Черкезова

Банка ДСК Продължава прехвърлянето на лихвоточки

Срокът за доказване на правата за компенсации по Закона за уреждане на жилищните въпроси на граждани с многогодишни жилищноспестовни влогове изтече. Той обаче не се отнася до прилагането на разпоредбите на чл. 4а от закона и действията по прехвърляне на жилищноспестовните влогове, посочват от Банка ДСК. Банката продължава да изпълнява исканията на гражданите за прехвърляне на тези влогове.

М. Димитрова | pari.bg

На границата Откриват пункта Златоград-Ксанти

Премиерът Бойко Борисов и гръцкият му колега Георгиос Папандреу ще открият на 15 януари граничния пункт Златоград-Ксанти в местността Свети Костадин. Новият пункт ще има ключово значение за развитието на двустранните отношения между България и Гърция и особено в областта на туризма, тъй като осигурява бърз достъп до курортите Пампорово и Кавала. Реализацията на проекта се забави повече от 10 години.

М. Димитрова | pari.bg

Новогодишна игра на M-Tel BUSINESS CLUB и партньорите

Очакват ви много изненади! Използвайте Вашата клубна карта през декември и януари в магазините на партньорите по програмата. Всяка покупка ви носи шанс да спечелите над 200 награди.

ТОВА Е ТВОЯТ ГЛАС.

BUSINESS CLUB

За да участвате в играта, направете три покупки на стойност над 50 лв. без ДДС в периода от 01.12.2009 до 31.01.2010 г. Необходимо е една от покупките да е от M-Tel – например месечната сметка. Повече информация и пълните правила на играта на www.mtel.bg.

BULAVTO

БУАСТРАД (ТМ)
VIENNA INSURANCE GROUP

KONTRAX

OfficeExpress

SPEEDY

ТехнМаркет

Парите за пътните фирми под въпрос

Финансовото министерство нямало готовност да отпусне обещаните 40 млн. лв.

Строителните фирми, на които държавата дължи пари за извършени вече поръчки, може да не получат скоро обещаните средства, научи в Пари. Финансовото министерство нямало готовност до края на януари да изплати обещаните 40 млн. лв. Тези пари бяха останали в бюджета на Агенция Пътна инфраструктура за миналата година и бяха определени да отидат за изплащане на дълговете към компаниите.

График

Според графика, договорен между държавата и строителите, фирмите трябваше да получат първия транш от парите (40 млн. лв.) до края на януари. До края на февруари ведомството на Дянков обеща още 80 млн. лв., а до края на март последните 80 млн. лв. от дължимите от МРРБ средства. Всеки ден проверявам каква е ситуацията с дължимите средства и кога ще може да бъдат преведени, коментира за в. Пари регионалният министър Росен Плевнелиев. Ведомството, което оглавявам, прави всичко възможно, за да ускори процеса по изплащане на парите, каза министърът.

Дългове

В края на миналата година Министерството на регио-

Варианти Парите ще са от фискалния резерв

► Държавата избира да се разплати със строителните фирми, като извади средствата от фискалния резерв. Имаше няколко варианта откъде да дойдат парите - държавата да тегли кредит от Европейската инвестиционна банка, да пусне емисия държавни ценни книжа, които банките да изкупят или да отдели средствата от излишък от бюджета. Последно правителството избра парите да бъдат изтеглени от фискалния резерв.

налното развитие и благоустройството, Министерството на финансите и Камарата на строителите в България подписаха споразумение, в което се уточняваха какви средства и в какъв срок ще бъдат изплащани на строителните фирми. Държавата дължи между 1 и 1.5 млрд. лв. на строителните компании по информация на Камарата на строителите. Признати бяха обаче само около 400 млн. лв. Единствено регионалното министерство обаче представи във финансовото ведомство разчет, че дължи около 200 млн. лв. на компаниите. Нито едно друго министерство не направи това.

Илиана Тончева

► Остават още 2 седмици, докато ведомството на Симеон Дянков преведе 40 млн. лв. на строителните фирми, засега парите все още ги няма

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Летище София над 2 млн. лв. за

Одит на транспортното министерство доказва, че разходите са били излишни

Ръководството на столичния аериопорт не е направило достатъчно, за да сключи извънсъдебно споразумение с кувейтско-арабския консорциум Mohammed Abdulmohsin Al-Kharafi and Sons, който построил новата писта, за да не се стигне до арбитражното дело за неустойки в Париж. Това показва вътрешен одит на транспортното министерство, поръчан от министър Александър Цветков и приключил в края на 2009 г. Проверката засяга финансовото и счетоводното състояние на държавното дружество, проведените процедури и сключените договори. Спорът между кувейтско-арабския консорциум и Летище София възникна заради неуредени финансови въпроси след приключване на строежа на новата писта. Кувейтците имаха претенции за неустойки заради забавяне на строежа и извършване на допълнителни дейности. Претенциите на аериопорта бяха, че консорциумът е строил некачествено и пистата е показала множество дефекти.

Констатации

Летището е изплатило огромни суми на известна българска адвокатска кантора за консултантски услуги, които не са довели до резултат, а именно постигане на споразумение преди арбитража в Париж. Юридическите услуги, за които летището е плащало, са включвали консултации за евентуални преговори и процесуално представителство в Парижкия арби-

траж, както и консултации във връзка с изпълнението на договора за строеж на новата писта. Сумата за тези услуги е 761 760 лв., се уточнява в доклада.

Нарушения

Столичният аериопорт не е представил необходимите документи пред одиторите за водените с Mohammed Abdulmohsin Al-Kharafi and Sons по сключването на извънсъдебно споразумение, преди кувейтците да предявят искове пред международния арбитраж. Изборът на процесуален представител пред Парижкия арбитраж също е станал чрез договаряне, без да се обявява обществена поръчка.

Според източници на вестника започването на арбитражно дело с кувейтците ще излезе доста скъпо на държавата. До момента вече са платени над 1 млн. лв. за различни експертизи, необходими да се представят пред международния арбитраж. Както в Париж, изходът от делото също е неясен.

Искът на кувейтците е за 32 млн. USD. България няма лоби в Парижкия арбитраж, освен това кувейтците имат правни основания да предявят претенции, твърдят юристи. Консорциумът получи със закъснение разрешението за строеж на новата писта заради проблеми с отчуждаването на земи в района на проекта.

Процедура

Предшният транспортен министър Петър Мутафчиев бе против летището

► Спорът с кувейтско-арабския консорциум за 32 млн. USD цедурата на данъкоплатците в последните години

да води арбитражно дело, а да преговаря за сключване на споразумение, както това стана с австрийската компания Strabag, която построи терминала. Мутафчиев обаче не можеше да се намеси, защото министерството не е страна

по договора с кувейтците. Столичният аериопорт е възложител на проекта по изграждане на новата писта и решението за арбитраж бе на Летище София. Изпълнителният директор на столичния аериопорт Пламен Станчев

Брадърс Комерс купува Месокомбинат-Разград

Очаква се сделката да бъде финализирана до дни

Шуменската компания Брадърс Комерс купува фалирала Месокомбинат-Разград, научи в Пари. За сделката се преговаря повече от месец. До няколко дни ще финализираме всичко и тогава ще мога да разкажа повече подробности, заяви за в. Пари Мартин Младенов, изп. директор на Брадърс Комерс. Сделката се реали-

зира с посредничеството на SG Експресбанк по схемата дълг срещу собственост, тъй като активите на месокомбината са заложили в банката кредитор, но от там не пожелаха да коментират.

Планове

Новите собственици ще продължат да развиват производството на месо и месни продукти. Брадърс Комерс са сочени като едни от големите производители на месо и месни продукти в Шуменско, зад

която стоят братята Петър и Ванко Петрови.

През декември два от бившите магазини на разградския месокомбинат са били ребрандирани, пишат местните вестници.

Фалит

Месокомбинат-Разград бе обявен в несъстоятелност през септември 2009 г., като зад него останаха и неизплатени заплати. Преди години предприятието бе едно от структуроопределящите за района. През по-

следните две години обаче комбинатът стана по-известен заради обвиненията срещу собствениците му за злоупотреби с програмата САПАРД. В края на 2008 г. бяха преглеждани сделките за периода 2001-2005 г., тъй като имаше съмнения, че са източвани евросубсидии чрез внос на стари машини, които са представяни като нови. Заведено бе и дело срещу Константин Митов и Александър Сидоренко.

Дарина Черкезова

► Купувачът е един от водещите месопроизводители в Шуменско

платило арбитража

неустойки в Париж за новата писта може да се окаже най-скъпо струващата про-

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

не бе открит да коментира изводите от доклада. Летището се съгласи да отиде на арбитраж с кувейтско-арабския консорциум, защото разчита, че ще успее да докаже несъстоятелността на иска, коментира преди време Станчев.

Според него ангажирана е международна компания с опит да представлява интересите на авиопорта в Париж.

Арбитражът

Делото в Париж започна на реално в началото на

януари 2010 г. Между 4 и 12 са били изслушани свидетелите на двете страни. Процедурата е дълга и вероятно решение по казуса ще има в средата на годината, коментират юристи.

Илиана Тончева

Контрол Проверки в Мини Марица-изток ЕАД

От началото на 2010 г. отделът за вътрешноведомствен финансов контрол в Мини Марица-изток ЕАД е започнал проверка на почивните станции на дружеството. От началото на февруари контролът ще обхване дейността на клоновете на дружеството - трите рудника. По този начин ще бъдат следени всички извършвани разходи в системата на Мини Марица-изток ЕАД, заявиха от дружеството. Контролният

отдел беше създаден в началото на септември м.г. след смяната на ръководството на мините. Оттогава са извършени 38 проверки на финансовата дисциплина. С две преписки е сезирана районната прокуратура в Раднево за търсене на наказателна отговорност.

С. Панайотова | pari.bg

Реакция ЧЕЗ променя общите условия

Дъщерните дружества на ЧЕЗ в България напълно се съобразяват с указанията

на енергийния регулатор. Удължават се сроковете за претендиране за обезщетение при продължително нерегламентирано прекъсване на тока и неспазване на сроковете за възстановяването му по вина на компанията от 30 на 90 дни. Съобщенията за потребената електроенергия, изпращани до потребителите, стават по-подробни и ясни. ЧЕЗ ще възстановяват навнесената сума на потребителя в случаите на извършена корекция на сметка при грешка в отчитането, като сумата се възстановява със законната лихва.

М. Кисьова | pari.bg

Средните ферми няма да въвеждат НАССР

► Парламентът прие поправките за ГМО, след като протестиращите еколози се разотидоха

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Кабинетът одобри директните продажби от производители на месо и мляко

На фермерите ще бъдат разрешени за продажби малки количества прясно месо от птици и зайци, дивечово месо, пчелен мед, мляко, сирене, яйца, домашни колбаси, суровини и храни, произведени от домашни животни и птици. Това предвиждат одобрените от правителството промени в Закона за храните.

България е последната страна от ЕС, която ще въведе този начин на продажби от страните в ЕС. Парафът от правителството дойде след серия от публикации на в. Пари за проблемите на малките ферми да продават продукцията си без прекупвачи. Разрешението на директните продажби трябваше да стане факт още при предишното правителство, но по различни поводи беше осуетявано. След като се гласува поправката в Закона за храните, агроминистърът ще издаде наредбата, която ще уреди специфичните изисквания за директни доставки, обясниха от пресслужбата на кабинета.

Отговорност

Стопаните ще отговарят за безопасността и качеството на продукцията си,

което гарантира добива и преработката при строги хигиенни изисквания. В същото време обаче те няма да бъдат обременени от изисквания като въвеждането на НАССР системата. Това коментира Мирослава Дикова от коалиция Чиста храна - честен поминък, участвала в съставянето на наредбата.

Възможности

Този документ ще е шанс за средния фермер, защото го освобождава от зависимостта на прекупвачите, добави тя. Дикова изтъкна, че има много млади хора в

селата, които искат да изкарват достойно прехраната си. По този начин те ще прибавят добавена стойност към произведената от тях продукция. Това ще е шанс и за селския туризъм, защото ще внесе липсващата екзотика на домашно приготвените национални храни. Също така ще е пример за стопанствата с по една и две крави да направят крачка към уедряване, убедена е Дикова. Директните продажби са свързани с евросубсидии по Програмата за развитието на селските райони.

Светлана Трифоновска

Акценти НС отмени забраната за ГМО в България

► Парламентът отмени на първо четене вчера общи забрани за освобождаване на генномодифицирани организми (ГМО) в страната ни. По-важните гласувани изменения и допълнения са също отмяна на забрани, свързани с пускането на пазара на ГМО на определени селскостопански култури. Депутатите позволиха освобождаване на ГМО в определени територии, уеднаквяване прага на допустимост за съдържа-

нието на ГМО, за което не се изисква специално етикетирание.

► Депутатите приеха поправките в закона малко след като протестиращите пред парламента екоорганизации и граждани се разотидоха. Еколозите настояваха страната да бъде обявена за свободна от ГМО територия. Какво ще променим с този закон? Защо ще произведеме генномодифицирана царевица, ако няма да я продаваме в страната, ако няма да е в хранителната верига? На кого ще я продаваме, опита депутатът от левицата Евгений Желев, който отказа да подкрепи законопроекта.

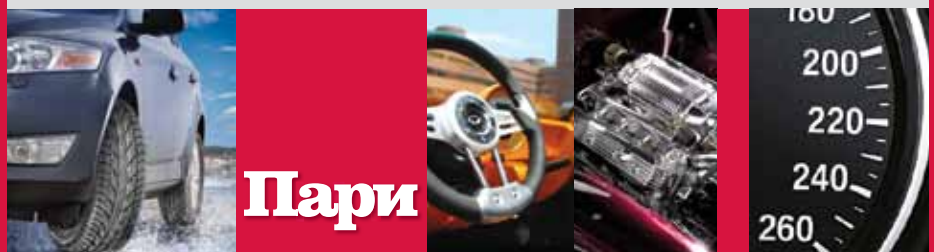
ВСЕКИ ПЕТЪК
ВСЕКИ ПЕТЪК
ВСЕКИ ПЕТЪК
ВСЕКИ ПЕТЪК

ЧЕТЕТЕ

Вашият пътеводител в света на автомобилите и автомобилния бизнес

АВТОПАРИ

За реклама: тел. 02/4395 872, reklama@pari.bg

Земетресение Хиляди загинали в Хаити

Поне 3 млн. души са били засегнати от земетресението, което удари Хаити във вторник през нощта, твърдят представители на Червения кръст в страната. Местните власти определиха труса от 7-а степен по Рихтер и последвалите вторични земетресения с магнитуд от около 5.5-5.9 по Рихтер като катастрофа, която най-вероятно е отнела живота на хиляди хора. Земетресението засегна най-вече столицата на Хаити Порт о Пренс, като разруши централата на мисията на ООН, президентския дворец и множество други сгради. Епицентърът му е бил на около 15 км от града. Това е и най-тежкият трус в страната от 2 десетилетия насам. Няколко международни агенции вече изпратиха помощ за Хаити, а от ООН обещаха да отпуснат 10 млн. USD помощи за страната. Към тях се присъединиха и държави като

САЩ, Великобритания и Франция, които изпратиха свои мисии в Хаити. Около 200 души от срутилия се хотел Онтана, както и управителят на местната мисия на ООН и заместникът му също са изчезнали.

Резултат Societe Generale очаква по-ниски печалби

Втората по големина френска банка Societe Generale предупреди, че очаква по-ниски печалби от предварително прогнозираните печалби за последното тримесечие на 2009 г. заради продължаващото отписване на активи и спад в дейността на инвестиционното й подразделение. Трезорът не уточни какви са новите прогнози за печалбите за последното тримесечие на миналата година. Пазарът очаква 1.06 млрд. EUR, пише Wall Street Journal. Societe Generale е първата голяма европейска банка, която трябва да обяви финансовите си резултати за тримесечието, приключило на 31 декември. Прогнозите са, че тя ще отпише около 1.4 млрд. EUR само за последните 3 месеца на миналата година. Банката очаква и по-ниски приходи от корпоративното си и инвестиционно подразделение.

МВФ ще съветва Гърция за бюджета

► Правителството на Георгиос Папандреу ще трябва да свали дефицита от 12.7 до под 3%, за да избегне санкции от ЕК

Смъмриха страната за ненадеждност на пуб- ликуваните икономиче- чески данни

Петима експерти на Международния валутен фонд пристигнаха на едноседмична мисия в Гърция да помагат на страната да преодолее финансовата криза, заяви финансовият министър Георгиос Папаконстантину. Визитата е предприета, след като изобличаващ доклад на Европейския съюз за икономиката на Гърция, публикуван тази седмица, повдигна страховете, че кризата може да се задълбочи. От фонда заявиха по-рано, че са били поканени от властите на страната да изследват възможностите през следващите месеци за техническа помощ от МВФ в пенсионната реформа, данъчната политика, администрацията и управлението на бюджета. Мисията е в рамките на редовното наблюдение, което фондът провежда на своите членове.

Гръцкото правителство многократно е подчертавало, че не възнамерява да кандидатства за заем от МВФ. През миналата година дефицитът на затъналата в рецепцията страна достигна 12.7%, много над 3-процентната граница за страните от еврозоната. Освен това дългът й възлиза на 113% от brutния вътрешен продукт.

Проблеми
Всичко това породило опасения, че сериозните финансови проблеми на Гърция и на някои други страни в Европа може да заплашат доверието в еврозоната и да се превърнат в предвестник на подобни кредитни кризи в други европейски икономики. Първата рецепция сред 16-те страни, въвели единната европейска валута, изостри фискалната им слабост. Европейската централна банка е изправена пред предизвикателството да се справя със слабите икономики като тези на Гърция, Португалия и Испания.

Обещания

Наскоро избраното социалистическо правителство в Гърция трябва да представи на Европейската комисия своите планове за кризата в края на януари. То обеща да намали дефицита до 8.7% през 2010 г., като свие разходите и вземе мерки срещу данъчните измами. Целта е през 2012 г. дефицитът да падне под 3% от БВП, за да избегне евентуални санкции от комисията.

Европейските власти разкритикуваха Гърция заради неуспеха й да контролира финансите си. Трите основни рейтингови институции намалиха кредитния рейтинг на страната. Тази седмица ЕК публикува критичен доклад, в който посочва, че икономическите и финансовите данни, които публикува, са „ненадеждни“. С това нараства

все повече вероятността ЕК да предприеме санкционирани мерки срещу Атина. Докладът подчертава общата липса на качество на фискалната статистика на Гърция и провала на съответните гръцки институции в най-общ смисъл.

Британският в. Financial Times отбелязва, че докладът на ЕС отново поставя на дневен ред опасенията, че Гърция може да изпадне в несъстоятелност, без да бъде спасена от другите членове на еврозоната. В доклад на ЕЦБ от декември 2009 г. се посочва, че няма шансове една страна членка на ЕС да напусне или да бъде накарана да излезе от съюза, но фактът, че банката въобще е създадена такъв документ, става причина за поставяне на редица въпроси на финансовите пазари.

Германската икономика отчете спад от 5%

► Правителството на Ангела Меркел похарчи 85 млрд. EUR за стимули през миналата година

Очакванията на правителството са през тази година БВП да нарасне с 1.2%

Германската икономика се е свила с 5% през миналата година въпреки предприетите от правителството стимулиращи мерки и съживяването на износа, показват временни данни на Федералната статистическа служба. Спадът съвпада с очакванията на правителството. Година по-рано, през 2008-а, най-голямата икономика в ЕС отчете ръст от 1.3%. Дефицитът в публичните финанси на Германия за миналата година е бил 3.2%. Безработицата в страната също набира скорост, като за цялата 2009 г. без работа са останали 3.423 млн. германци, което е с около 155 хил. повече в сравнение с 2008 г.

Стимули
Правителството на Анге-

ла Меркел похарчи през миналата година 85 млрд. EUR, за да стимулира растежа в страната. През миналия месец Bundesbank изрази оптимистични очаквания за икономиката. Икономическият растеж през третото тримесечие достигна 0.7% при 0.4% за трите месеца преди това. Очакванията на правителството са през 2010 г. растежът на икономиката да бъде 1.2%.

Оптимизъм

Износът през ноември нарасна повече от очакваното, а бизнес доверието в икономиката достигна през декември 17-месечен връх. През 2007 г. страната отбеляза малък излишък, а през 2008 г. беше постигнат баланс в публичните финанси. Според прогнозите на финансовото министерство тази година дефицитът в текущата сметка ще достигне 5%.

Google плаши с изтегляне от Китай

Търсачката спира с цензурата заради хакерска атака

Най-използваната интернет търсачка в света Google обяви, че прекратява цензурата на резултатите си в Китай и може да се изтегли от страната. Като причина за крайните действия американската компания сочи хакерска атака срещу активисти за опазване на човешките права.

Промяна
Новината обърна на 180 гра-

дуса позицията на Google за развиването на компанията в Китай. Досега позицията на американците беше, че ще спазват стриктно регулациите на Пекин, свързани с цензурирането на резултати от различни търсения, които се появяват в други държави. Този ход на компанията не се хареса не само на различните активисти по света, но дори и на акционерите на компанията, чието мото е Не бъди лош.

Атака
Повратната точка се оказа

разкриването на хакерска атака от Китай. Хакерите са успели да проникнат в сървърите на поне 20 американски компании и да съберат лична информация за десетки активисти за опазване на човешките права. Американският държавен секретар Хилари Клинтън обаче заяви, че разкритието на Google повдига сериозни въпроси и че ще поиска официален отговор от Пекин по темата.

Преговори
От Google планират да про-

ведат преговори с китайското правителство, за да потърсят начин резултатите от търсенията в страната да не бъдат филтрирани. Ако такова споразумение не бъде подписано, търсачката е готова да напусне страната 4 години, след като създаде сайт с домейна .cn, за да се позиционира по-добре на местния пазар.

Дори и да се изтегли от най-големия интернет пазар в света, приходите на търсачката няма да пострадат значително, прогнозира анализатори.

Cover story

Ways mulled for putting order in RES sector

State, investors clash over suspension of renewable energy projects

There is complete chaos in the sector of renewable energy sources (RES). That opinion is voiced not only by ministers Traycho Traykov of energy and Nona Karadzova of environment but by businesses, too. Projects for more than 12,000 mW are being prepared at present.

Reasons

The possibilities for access to European funding are one of the reasons for the boom in RES projects. The programme for rural development alone provides EUR 50 to 70 million for small photovoltaic installations, the chairman of the Bulgarian Photovoltaic Association, Nikola Gazdov, said. Moreover, investors' profits are guaranteed, because 16% of the electricity consumed in Bulgaria should come from renewable sources by 2020.

Solutions

At a meeting of ministers Traykov and Karadzova with the Confederation of Employers and Industrialists in Bulgaria (CEIBG)

► Ministers Traycho Traykov of energy and Nona Karadzova of environment agree that there is complete chaos in the sector of renewable energy sources

PHOTO MARINA ANGELOVA

on Wednesday all parties agreed that there is need for order in the sector. According to Karadzova, applications for environmental impact assessment of new RES projects should stop to be accepted for six months until a national RES plan is adopted. The plan will specify the areas where no such projects will be developed, e.g. Natura 2000. If the projects are not suspended now, quite many companies may turn out to have invested in photovoltaic or wind parks they will be unable to complete and thus lose millions of euro, she explained.

Sifting out

There are several ways for sifting out quality from speculative projects, according to CEIBG. For example, projects that have not received construction permit for one year should be cancelled. That should also be the fate of projects that do not have enough land. However, projects that have an environment impact assessment and a construction permit should not be restricted. A public register of RES should be promptly created at the State Energy and Water Regulatory Commission.

Losses

Bulgaria will lose at least EUR 2 billion foreign investment from the suspension of new projects, Kancho Stoychev, owner of BlackSeaRama golf course, pointed out. He urged the environment ministry not to stop the development of green energy installations, because there is stiff competition for such projects in the region.

Many RES projects will rely on 100% borrowed financing. About 60% of the investment in RES should be own funds, UniCredit Bulbank CEO Levon Hampartsumyan was adamant.

16

► percent of the electricity consumed in Bulgaria should come from renewable sources by 2020

Bulgarian public banks among best performers in liquidity on BSE

Native financial institutions likely to lure foreign portfolio investors

The banks quoted on the Bulgarian Stock Exchange (BSE) established themselves as some of the best-selling stocks in 2009, official data show. Two of the five public banks have been traditionally among the top three stocks in liquidity for the past nine months.

Ranking

The biggest number of deals in the last quarter of 2009

Investors are unwilling to take more risk, so they focus mainly on blue chips

Daniel Dimitrov,
Real Finance Asset Management

were closed in Central Co-operative Bank's (CCB) stock. A touch above 7 million shares changed hands in 5,506 deals. Eurohold Bulgaria was second with 2.75 million lots sold in 2,951 deals. First Investment Bank (FIB) came third with nearly 2.1 million shares transferred in 2,658 deals.

Bank shares enjoy high liquidity, because they are quality stocks, Konstantin Abrashev of BenchMark Asset Management said. The higher liquidity of banks is due to investors' unwillingness to take more risk, so they focus mainly on the blue chips, Daniel Dimitrov of Real Finance Asset Management pointed out. All public banks except for EIBank are included in the Sofix index of blue chips.

Changes

Throughout 2009 FIB remained among the three

best performers in liquidity, while CCB was fifth in the first quarter of the year. CCB climbed three positions up in April-June, second only to its majority owner Chimimport. In the third quarter of the year CCB and Chimimport switched places and FIB remained third. Bulgarian banks continue to perform better than their peers in Eastern Europe, which boosts interest in their stocks, Daniel Dimitrov explained. Banks are among the first companies to attract the attention of both native and foreign institutional investors, Konstantin Abrashev commented.

Expectations

CCB and FIB, which are among the few remaining predominantly Bulgarian-owned banks, may lure foreign institutional investors, analysts said. There was such interest in early 2009, when Oman's State General Reserve Fund

Majority shareholders will hardly sell bigger packages at the current prices

Konstantin Abrashev,
BenchMark Asset Management

acquired 30% of Corporate Commercial Bank (KTB) (1.8 million shares) from the bank's majority owner, Bromak.

Such deals are unlikely for CCB and FIB this year, because the majority shareholders will hardly be willing to sell bigger packages at the current prices, Konstantin Abrashev said. While trade volumes in Bulgaria remain low, we are unlikely to witness such big deals as KTB's, Daniel Dimitrov commented.

Complaint Online report filing causes problems

The possibility for companies to submit their annual financial reports online causes problems rather than ease the procedure, the Sofia Chamber of Commerce and Industry (SCCI) and the Union for Private Economic Enterprise said. In order to save time and money, the ministry of finance allowed 2009 reports to be submitted either to the National Statistical Institute (NSI) or the National Revenue Agency (NRA) together with the company's annual tax statement. The problems come from the different software the two institutions use. Other disadvantages are the impossibility to attach files, save the reports or verify that the data have been audited. In case something goes wrong, companies cannot prove that they have sent the data to the institutions. The expenses of the administration will be paid by businesses, the employers' organisations say.

Real estate Commercial property rents to decline in 2010

Rents for commercial properties will continue to fall in 2010, MBL consulting company, associated partner of CB Richard Ellis for Bulgaria, forecasts. The reasons are two: increased supply and decreased demand. Rents in the capital are about EUR 24-25 per sq. m and in the country, below EUR 20 per sq. m. Of all commercial buildings in Bulgaria with a total floorage of 281,000 sq. m, 87,000 sq. m of space is in the capital city. At present, unoccupied commercial space in Sofia is below 1%, MBL data show. With the construction of Serdika Centre and Carrefour Tsarigradsko Mall, located on 55,000 and 66,000 sq. m respectively, the figures will change. Outside the capital, the free commercial properties are some 7%.

Case Insufficient efforts take Sofia airport to arbitration

The management of Sofia airport has not made everything possible to come to an out-of-court agreement with Mohammed Abdulmohsin Al-Kharafi and Sons and avoid arbitration. That emerged from the internal audit of the ministry of transport at the end of 2009. The Kuwaiti consortium claims USD 32 million for the delayed permit for construction of the runway. The airport management in turn says the construction quality is poor. Sofia airport paid BGN 761,760 to a famous Bulgarian law firm for con-

sultancy services to help reach out-of-court agreement but the effort was fruitless. According to Pari daily's sources, the arbitration will be very expensive and will take a lot of time. The case is supposed to start at the beginning of January and will take at least six months. Bulgaria has no lobby in the Paris court of arbitration and the outcome is uncertain.

Agriculture Small farms to sell products without HACCP

Farmers will be allowed to sell small quantities of meat, honey, milk, cheese, eggs and home-made sausages, according to amendments to the Food Act, which were approved by the government. The changes come after a series of publications in the Pari daily about the problems of small farmers in Bulgaria, which is the only EU country where direct sales are now allowed. The requirements for direct deliveries will be specified in an ordinance of the agriculture minister. Farmers will guarantee the safety and quality of their products without having to implement the HACCP system, Miroslava Dikova of the Clean Food, Fair Livelihood coalition said. The document will free small farmers from their dependence on buy-out firms, which offer very low prices to producers. It will also give a boost to the development of rural tourism.

BSE Official market stocks dominate trade on Wed

The stocks listed on the official market of the Bulgarian Stock Exchange (BSE) were in investors' focus on Wednesday. Trade in them generated BGN 625,000 of the total turnover, which stood at BGN 794,000. Sopharma was the best traded stock, as 74,000 shares changed hands at BGN 4.04 apiece. Stock of blue-chip Central Cooperative Bank and First Investment Bank also traded, pushing the Sofix index up 0.05% to 433.34 points. BG40 of the most traded stocks gained 0.53% to 117.28 points. BGTR30 of the best performers in total return went up 0.14%. BGREIT fell 0.02% and closed at 47.58 points. Deals on the OTC market amounted to BGN 370,000. Chimimport was a champion in activity, selling 93,000 shares in each of two transactions and generating BGN 304,832 turnover.

ИНВЕСТИТОР

Редактор:
Мирослав Иванов
mivanov@pari.bg
тел. 4395-867

Реклама:
Станислава Атанасова
satanasova@pari.bg
тел. 4395-851

Промяна

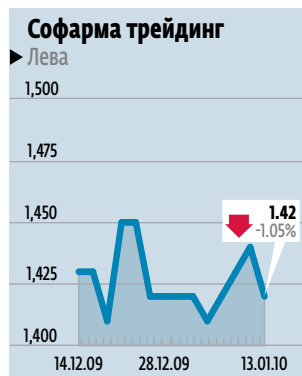
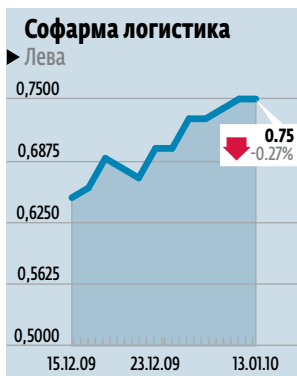
Вливанията в групата на Софарма започнаха

Българска роза Севтополис влиза в синия чип до края на 2010 г.

Софарма логистика се влива в Софарма трейдинг, съобщиха от компаниите. Договорът за преобразуване е бил подписан вчера. Нормално е да сливаме компаниите от групата със сходна дейност, каза за в. Пари изп. директор на Софарма Огнян Донеv, който е и основен акционер в Софарма логистика и Софарма трейдинг. По наследство имаме 14 публични компании и стратегията ни включва всичките, свързани с логистика, да отидат в Софарма трейдинг, а производствените - в Софарма, допълни Донеv.

Компании

Тъй като Софарма логистика и Софарма трейдинг са публични компании, до-

кладите на управителните органи и докладът на проверителя се одобряват от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор. След получаване на одобрението от Комисията за финансов надзор ще бъдат свикани общи събрания на акционерите на участващите в преобразуването дружества за вземане на решение за преобразуване.

Още през юни 2009 г. в. Пари писа, че в Софарма АД предстои да се вляят

Българска роза Севтополис, Унифарм АД и Медика АД.

Планове

Намеренията за вливане бяха потвърдени и вчера от изп. директор на Софарма Огнян Донеv. Според него процедурата по преобразуването на Българска роза Севтополис в Софарма е в най-напреднала фаза и със сигурност ще приключи през 2010 г.

Мирослав Иванов

Позиция

Ликвидността е важна при вложение

Нормално е акциите на банките да са водещите по ликвидност, защото финансовите предприятия са сред качествените и големи дружества на БФБ. Затова те неминуемо

са сред първите, които привличат вниманието на местни и чуждестранни институционални инвеститори. В крайна сметка ликвидността по дадена позиция е сред най-важните параметри при избора на инвестиционно решение от по-големите инвеститори.

Склонен съм да приема хипотезата за смяна изцяло на собствеността в българските банки или пък процес, близък до този в КТБ. Това едва ли ще стане през тази година, тъй като основните акционери едва ли ще бъдат склонни да се разделят с по-големи пакети на текущите цени.

Българските публични компании са най-ликвидните

Възможно е финансови институции да имат интереса на чужди портфейлни инвеститори

Банките, чиито акции се търгуват на Българската фондова борса, се утвърдиха като едни от най-ликвидните позиции през 2009 г. Това показва сравнение на официалните данни от тримесечните бюлетени на борсовия оператор за миналата година. Две от петте банки, листвани на капиталовия ни пазар, неизменно се нареждат в Топ 3 на компаниите, с чиито акции са сключени най-много сделки за последните 9 месеца.

Позиция

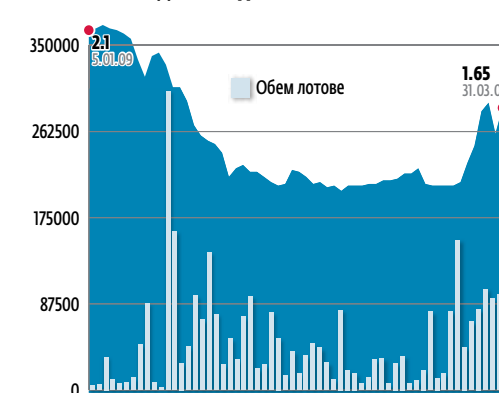
Според последните данни на БФБ най-много сделки за периода октомври - декември 2009 г. са сключени с книгата на Централна кооперативна банка АД. В последните три месеца на миналата година по позицията на трезора са прехвърлени малко над 7 млн. акции, които са сменили собственика си в 5506 сделки. Второ място заема Еврохолд България АД, където 2.75 млн. лота са сменили собственика си. Дяловете са минали в 2951 сделки. Голямата тройка допълва Първа инвестиционна банка АД, където са сключени 2658 договора за прехвърляне на акции. Обект на търговия са били близо 2.1 млн. книжа на ПИБ.

Акциите на банките са сред водещите по ликвидност позиции на БФБ, защото са сред качествените и големи дружества, представени на фондовия ни пазар, коментира Константин Абрашев от БенчМарк Асет Мениджмънт. Според Даниел Димитров от Реал Финанс Асет Мениджмънт по-високата ликвидност при трезорите идва от желанието на инвеститори

Най-ликвидните компании през 2009 г.

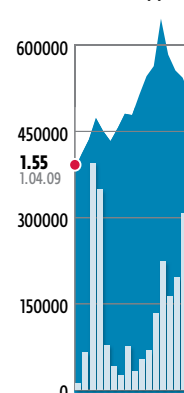
Q1

МИМИМПОРТ АД - 4137 сделки

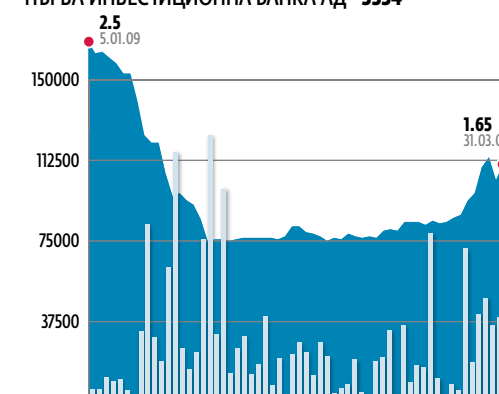

Q2

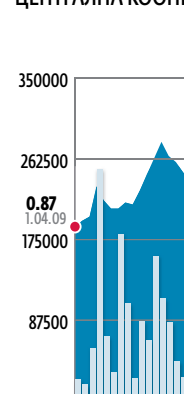
МИМИМПОРТ АД - 6137 сделки

ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА АД - 3334 сделки

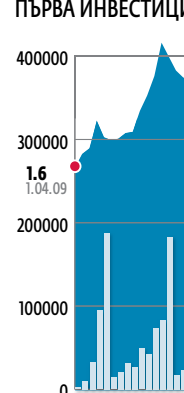
ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД - 2951 сделки

ЕВРОХОЛД БЪЛГАРИЯ АД - 2758 сделки

ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА АД - 2658 сделки

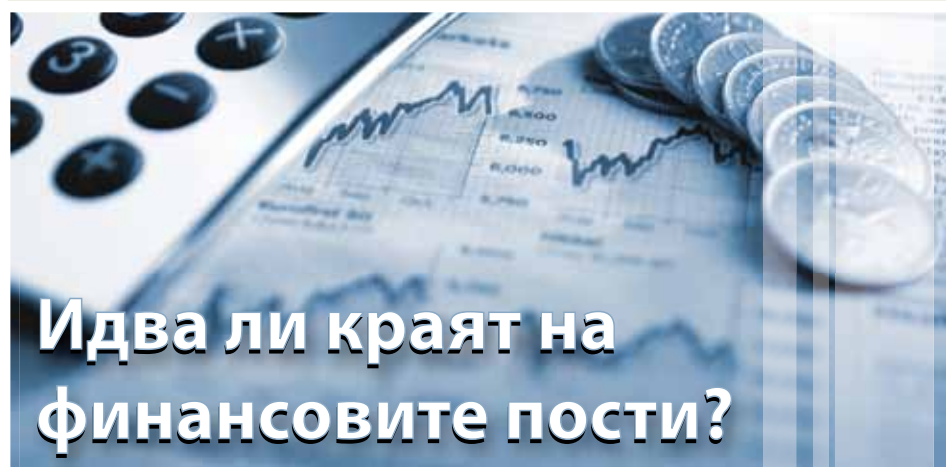

да поемат висок риск и затова се съсредоточават основно към сините чипове. В изчисляването на водещия индекс Sofix участват всички публични банки без СИБАНК.

периода април - юни ЦКБ се изкачи до второ място по най-много сключени сделки, а челото остана за мажоритарния й собственик Химимпорт АД. През третото тримесечие ролите се размениха, като банката изпревари собственика си на върха, а третото място отново за ПИБ. Местните банки продължават стабилното си представяне на фона на трезорите от Източна Евро-

Движение

През 2009 г. ПИБ постоянно присъстваше в Топ 3 по ликвидност, докато през първото тримесечие ЦКБ остана на пето място. За

Пари

ДИСКУСИОНЕН ФОРУМ

хотел "Шератон", зала "Рила"
28 януари 2010 г., 9.30 часа

- Нивата на лихвите по кредитите за малки и средни предприятия в сравнение с останалите членки на ЕС.
- Ниво на лошите кредити и доколко завишени са изискванията за отпускане на нови кредити.
- Какво е нивото на необслужваните лизинги?
- Увеличи ли се или намалю интересът към бързите кредити през 2009 г.?

С подкрепата на:

Медиен партньор:

За информация и регистрация:

02/ 4395 855, 02/ 4395 850, 02/ 4395 848, e-mail: events@pari.bg

5506

▶ сделки са сключени по позицията на ЦКБ през последното тримесечие

Константин Абрашев,
БенчМарк Асет Мениджмънт

Мнение

Делът на чужди играчи натисна цената

ПИБ и ЦКБ са твърде различни банки, но в голяма степен поведението на двете емисии се дължи на големия риск във финансовия сектор, който

пряко събира всички негативи в икономиката от разразилата се криза. Значителният дял на чуждите инвеститори във фрий флоута им беше причината за натиск върху цените. Атрактивните коефициенти, на които се търгуват и двете банки, привличаше спекулантите

и затова емисиите бяха много ликвидни, а и ще продължат да бъдат. Интерес към навлизане на българския банков пазар никога не е липсвал, но за нещо повече е рано да се говори. Евентуално към края на тази и през следващата година може да видим реални действия

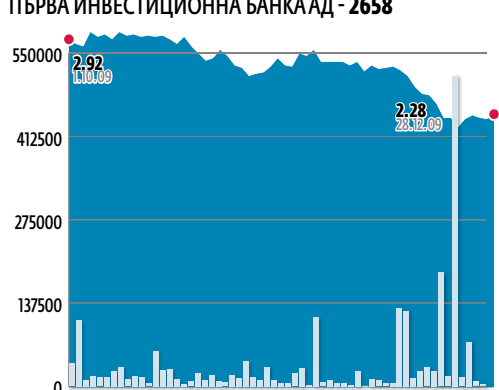
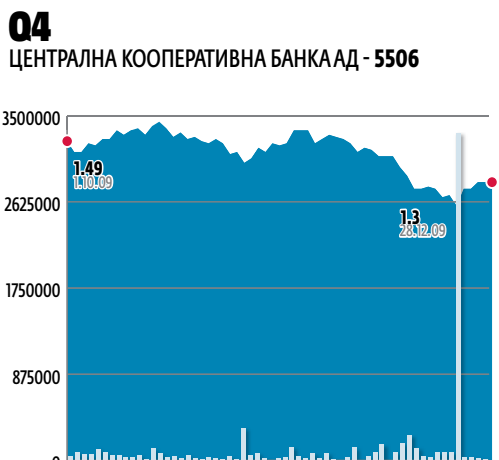
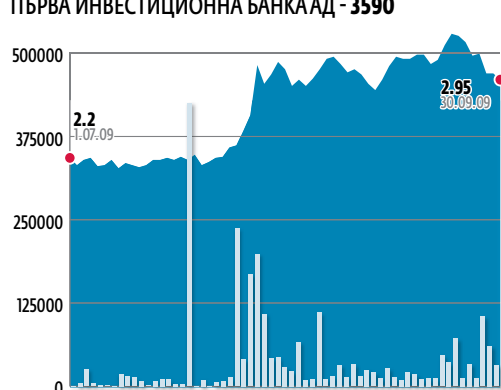
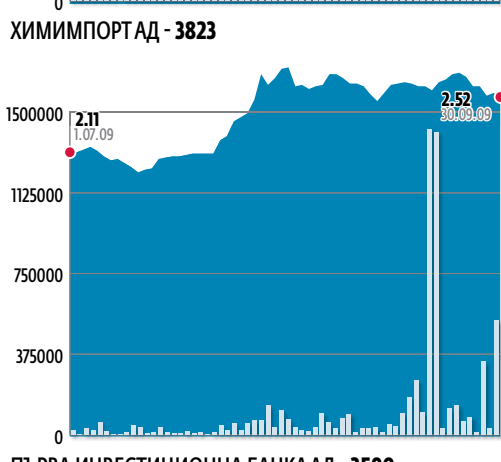
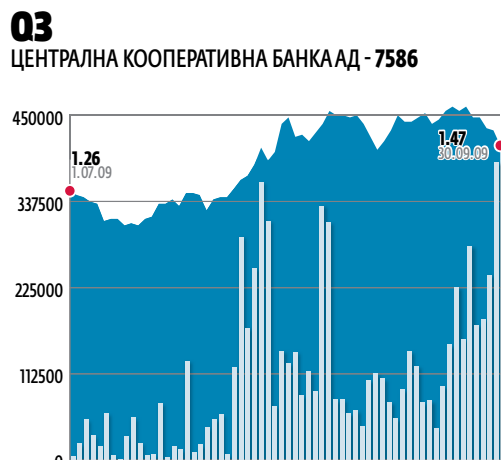
в тази посока. Цените на повечето качествени публични компании остават много ниски, при други в цените на акциите вече са заложени високи очаквания за бъдещето. Няма да е чудно в бъдеще да видим придобивания на цени, които са значително над пазарните.

Андрей Георгиев,
Болкан Кепитъл Мениджмънт

Публични банки са те дружества на БФБ

и с български капитали да привлекат инвеститори

па и това води до по-силен интерес към книгата им, смята Даниел Димитров. По думите на Константин Абрашев банките са сред първите, които привличат вниманието на местни и чуждестранни институционални инвеститори.

Очаквания
ЦКБ и ПИБ, които са сред малкото останали трезори с голям процент българ-

ско участие в капитала, не е изключено да станат интересни на чужди институционални инвеститори, коментират анализатори. Подобен интерес имаше в началото на миналата година, когато Държавният общ резервен фонд на Султанага Оман придоби 30% от капитала на Корпоративна търговска банка АД. Мажоритарният собственик на трезора Бромек ЕООД се

раздели с 1.8 млн. акции. Подобно развитие на нещата при ЦКБ и ПИБ едва ли ще има през тази година, твърдят наблюдатели. Съществува хипотезата за смяна изцяло на собствеността в българските банки или пък процес, близък до този в КТБ, коментира Константин Абрашев. По думите му това едва ли ще стане през тази година, тъй като основните акционери едва

ли ще са склонни да се разделят с по-големи пакети на текущите цени. Възможно е някой портфейлен инвеститор да потърси възможност за закупуване на по-голям пакет акции, каза Даниел Димитров. Според него, докато обемите на търговия у нас се задържат ниски, няма да станем свидетели на голяма сделка като тази при КТБ.

Атанас Христов

Коментар

Инвеститорите предпочитат сини чипове

През последните месеци в условията на силно намален интерес към БФБ акциите на ПИБ и ЦКБ се задържат като едни от най-ликвидните на пазара. Една от основните причини е нежеланието на инвеститорите да поемат висок риск, довело до съсредоточаване на борсовата търговия основно към сините чипове. От макроикономическа гледна точка българските банки бяха едни от най-слабо засегнатите от кризата. Разбира се, възможностите за реализиране на големи печалби са много по-малки. Депозитната война, в която бяха замесени трезорите, допълнително повиши лихвите. Размерът на необслужваните кредити продължава да расте. Въпреки това местните банки продължават стабилното си представяне на фона на тези от Източна Европа.

Същевременно акциите им бяха силно разпродадени през 2008 и началото на 2009 г. Основната причина бе в чуждестранните инвеститори, които искаха да приключат участието си в позиции от финансовия сектор след краха на Lehman Brothers. Почти неограниченото предлагане определи високата ликвидност през този период. Достигнатите нива обаче бяха значително по-ниски от реалната стойност на книгата, което породило сериозен интерес у местните играчи. Възстановяването по двете позиции надвиши 100% спрямо най-ниските стойности, което е допълнителен стимул както за инвеститорите, така и за

Докато обемите на търговия у нас се задържат толкова ниски, няма да станем свидетели на голяма сделка като тази при КТБ

спекулантите на родния пазар. С постепенното възстановяване на пазара от края на 2009 г. очаквам интересът на по-сериозни чуждестранни инвеститори да се повиши. Възможно е някой портфейлен инвеститор да потърси възможност за закупуване на по-голям пакет акции. Докато обемите на търговия у нас се задържат толкова ниски, няма да станем свидетели на голяма сделка като тази при КТБ.

Тъй като двете банки са сред малкото останали с български собственици, стои въпросът дали няма да се появи интерес за придобиването им от голяма чуждестранна банка. Аз лично не очаквам това да се случи, отчитайки предстоящото трудно възстановяване на икономиката ни, което от своя страна ще ограничава кредитирането на бизнеса и населението.

**Преференциални цени за счетоводни услуги за 2010*
Безплатно счетоводно приключане на 2009***

Дейност на фирмата	Услуги		
	Търговия	Производство	
Нерегистрирани по ДДС			
до 50 док.мес.	100	150	180
51 - 100 док.мес.	140	180	200
101 - 150 док.мес.	170	210	250
над 150 док.мес.	по договаряне	по договаряне	по договаряне
Регистрирани по ДДС			
до 50 док.мес.	200	300	350
51 - 100 док.мес.	280	380	400
101 - 150 док.мес.	350	450	480
над 150 док.мес.	по договаряне	по договаряне	по договаряне

* С включен ТРЗ за персонал до 5 човека включително. Всички цени са в български лева без включен ДДС.

София, ул.Червена стена 1, +359 2 964 1725, office@advisor.bg

Стока на деня

10.2

► USD се повиши захарта на борсата в Ню Йорк и достигна 613.32 USD/т

По време на борсовата сесия в сряда захарта добави 1.68 процента към стойността си, като причината за това е голямото търсене на суровината на световните пазари

Цената на среброто отбеляза повишение по време на вчерашната сесия в Лондон и достигна 18.375 USD/тр. у. След този ръст среброто се превърна в едноличен победител сред благородните метали

Цифра на деня

1.53

► процента загуби паладият по време на вчерашната борсова сесия и достигна 417.4 USD/тр. у.

Цената на благородния метал загуби повече от 6 USD по време на сесията в сряда и се нареди до губещите злато и платина

Цената на царевичката и соята дърпа назад

Георги Георгиев
ggeorgiev@pari.bg

Очакванията са цената на основните култури да продължи да пада, като още през февруари спадът ще е с 20%

► Големите добиви през 2009 г. закономерно свалиха от стойността на царевичката

Цената на царевичката се срина до най-ниските си нива за последните два месеца. Според прогнозите на анализаторите до прибирането на новата реколта през септември 2010 г. движението ще бъде в посока надолу.

Основна вина за това имат огромните количества царевичка, ориз, соя и пшеница, които бяха прибрани през миналата година. Според данни на американското минис-

терство на земеделието добитите обеми от тези агрокултури ще достигнат внушителните 482.3 млн. т, което е повишение с 8.3% спрямо предходната.

След двойно по-високите цени на царевичката и соята през 2008 г. фермерите по света предпочетоха да инвестират в по-големи добиви от тези култури, като се надяваха на големи печалби. Това реално доведе до твърде големи

количества за реколта 2009 и цената започна да се срива. Този срив ще се усети изключително силно през следващите месеци до изкарването на новата реколта през септември, като очакванията са още през февруари цената да потъне с нови 20%.

Царевичката с доставка през март се понижи с 4.4% до 147.74 USD/т на борсата в Чикаго, като в един момент дори

достигна 146.75 USD/т, което е исторически ниска стойност от 2 ноември насам.

За същия период соята понижи стойността си с 0.3% до 383.86 USD/т, като това се случва за шести пореден ден. За ноември предвижданията са цената да достигне 295 USD/т, което е понижение с 22% спрямо сегашните нива. Пшеницата с доставка през март също се понижи с 1.1% до 208.7 USD/т.

Обзор

Петролът се срина под 79 USD

Суровият петрол отново понижи цената си, като по този начин заличи наваксаното през последните три седмици. Очакванията на повечето анализатори бяха за корекция надолу, но резкият спад под 79 USD ги изненада.

Основната причина за срива в цената стана докладът, изнесен вчера от Министерството на енергетиката на САЩ. Според официалните данни щатските запаси на петрол за миналата седмица са два пъти по-големи от предвидително очакваните 1.5 млн. барела. Реално увеличението е стигнало 3.7 млн. барела и по този начин обеите

Георги Георгиев
ggeorgiev@pari.bg

Увеличението на щатските запаси стигна 3.7 млн. барела и по този начин обеите преминаха 330 млн. барела

преминаха 330 млн. барела. Допълнителен натиск оказа и доларът, който отбеляза минимален ръст с 0.06% и се котираше за 1.4482 EUR/USD.

Другата важна причина, повлияла на цената на нефта, е новината, свързана с иконо-

миката на Германия.

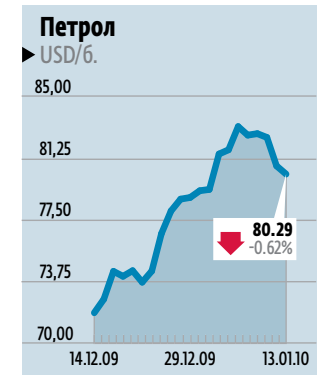
Според доклад, изнесен от правителството, икономиката остава в застой за четвърто поредно тримесечие, а на годишна база спадът е с цели 5%. На борсата

в Ню Йорк суровият петрол с доставка през февруари се търгува за 78.86 USD/б, или понижение с 2.39%. За същия период сортът Брент също отчете спад с 1.65% и се котираше за 77.99 USD/б.

► Спот цени на суров петрол

Вид	Последна цена
СРЕДИЗЕМНО МОРЕ	
ИРАНСКИ ТЕЖЪК	76,19
СИБИРСКИ	77,76
УРАЛСКИ С-Г	77,76
САХАРСКИ	78,64
СЕВЕРНО МОРЕ	
БРЕНТ	78,62
ОСБЕРГ	79,42
ЕКОФИСК	79,22
СТАТФОРД	78,96
ФОРТИС	78,08
ФЛОТА	76,96
УРАЛСКИ СГ	77,74
ЗАПАДНА АФРИКА	
БОНИ ЛЕК	80,42
КУА ИБОЕ	78,69
ФОРКАДОС	79,67
КАБИНДА	78,46

► Спот цени на петролни продукти

Вид	Купува	Продава	Условия на доставка	Спецификации
БУТАН С	730,00	735,00	CIF	
ПРОПАН	800,00	804,00	CIF	
БЕНЗИН СУПЕР	733,00	735,00	CIF	
БЕНЗИН СУПЕР	724,00	726,00	FOB	
АВИОГОРИВО	646,00	646,00	FOB	
НАФТА	722,00	724,00	CIF	
ГАЗБОЛ	643	646	CIF	
ДИЗЕЛ F	667,00	669,00	FOB	РУСИЯ 50PPM
МАЗУТ	495,00	497,00	CIF	1.0%HSFO
МАЗУТ	484,00	486,00	CIF	3.5%HSFO

► Цени на цветни метали

Метал	Цена на разплащане	Купува 3 м.	Продава 3 м.
МЕД	7391	7430,5	7433,25
КАЛАЙ	17725	17875	17905
ОЛОВО	2435	2455	2458
ЦИНК	2477	2515,5	2517
АЛУМИНИЙ	2250,5	2302	2304,5
НИКЕЛ	17735	17881	17900
АЛУМИНИЕВА СПЛАВ	1955	1975	2020

► Спот цени на благородни метали

Метал	Купува	Продава	Най-висока	Най-ниска
ЗЛАТО	1131,95	1132,5	1137,2	1125,63
СРЕБРО	18,4	18,43	18,475	18,205
ПЛАТИНА	1570,2	1574	1584	1559,5
ПАЛАДИЙ	420,5	423,2	431	415,15

► Срочни цени на пшеница

Произход/място на доставка	Вид	Условия на доставка	Януари
МЕКСИКАНСКИ ЗАЛИВ	ХЛЕБНА	FOB	193,2524
АВСТРАЛИЯ	ХЛЕБНА	СПОТ	530,02
ФРАНЦИЯ РУАН	ХЛЕБНА	СПОТ	189,18
АНГЛИЯ	ХЛЕБНА	ИЗТ. БРЯГ	200,98
ГЕРМАНИЯ	ХЛЕБНА	CIF БАЛТИЙСКО МОРЕ	-
УНГАРИЯ	ХЛЕБНА	CIF УНГАРИЯ	-
УКРАИНА	ХЛЕБНА	FOB ЧЕРНО МОРЕ	211,56
РУСИЯ	ФУРАЖНА	FOB ЧЕРНО МОРЕ	145,37

► Срочни цени на агрокултури

Вид	Борса	Единица	Февруари
Царевичка	CBOT	USD/bu.	375,25
Ечемик	ASE	USD/MT	133,6628613
Памук	NYBOT	USD/lb.	72,93
Какао	NYBOT	USD/MT	3364
Кафе	NYBOT	USD/lb.	144,15
Рапица	ASE	USD/MT	370,9260025
Ориз	CBOT	USD/cwt	14,27
Овес	CBOT	USD/bu.	247,25
Соя CBOT	USD/bu.		975

► Срочни цени на агропродукти

Вид	Борса	Единица	Февруари
Захар	NYBOT	USD/lb.	27,68
Соево масло	CBOT	USD/lb.	38,53
Портокалов сок	NYBOT	USD/lb.	136,95
Мляко	CME	USD/cwt	13,7
Обезмаслено мляко	CME	USD/cwt	128
Масло	CME	USD/lb.	150
Денатуриран етанол	CBOT	USD/gal.	1,87

Борси: CBOT - Чикагска стокова борса; CME - Чикагска търговска борса; NYBOT - Нюйоркската стокова борса; ASE - Австралийска стокова борса
Мерни единици: 1 бу. соя = 27.216 кг.; 1 бу. царевичка = 25.4016 кг.; 1 бу. овес = 15.4224 кг. 1 lb. = 0.4536 кг.; 1 MT = 1000 кг.; 1 cwt = 50 кг.; 1 gal. = 3.785 л.; 1 USD = 1 U.S. cent

Завършваме 2010 г. с 1.5% спад на БВП

Засиленият контрол върху бюджетните разходи дава резултати

В края на 2011 г. българската икономика ще се върне до нива на растеж, близки до потенциала. Ускоряването на структурните реформи и възстановяването на дисциплината в публичните финанси са сред факторите, които водят до подобряване на прогнозите за ръст на БВП. Промяна на прогнозата за ръста на brutния вътрешен продукт на страната в положителна посока предприеха икономистите на УниКредит Груп в периодичната си публикация за развитието на региона на Централна и Източна Европа (CEE Quarterly).

Според анализаторите на групата България ще завърши 2009 г. с ръст на БВП от минус 5.2% (спрямо минус 6.3% първоначална прогноза), а за 2010 г. очакванията са за минус 1.5% (спрямо минус 2.5%). Налице са няколко фактора, които ни правят по-оптимистично настроени за перспективата, пред която стои българската икономика, откол-

Очакванията са цените на недвижимите имоти да се стабилизират

СНИМКИ БОБИ ТОШЕВ

кото бяхме преди няколко месеца.

На първо място, ребалансирането на текущата сметка протича с по-бързи от очакваните темпове, което ще помогне външно-

то финансиране по-бързо да достигне нива, които пазарите ще бъдат готови да толерират, обяснява Кристофор Павлов, главен икономист на УниКредит Булбанк.

Възможност

С положителен знак е и фактът, че въпреки че спаднаха наполовина, преките чужди инвестиции все още продължават да покриват дефицита по текущата сметка изцяло. Позитивно влияят и възобновените структурни реформи в комбинация със стабилизирането на публичните финанси през втората половина на 2009 г.

Въпреки очакванията за по-нататъшно увеличаване на бюджетния дефицит не предвиждаме опасно отслабване на фискалната позиция, тъй като мерките за подобряване на събираемостта на данъците и засилване на контрола върху разходите започват да да-

ват желаните резултати, се посочва в икономическата публикация на УниКредит Груп.

Икономистите на групата поставят акцент в анализа си и върху напредъка в борбата с корупцията, помогнала да се размрази голяма част от финансовата помощ от ЕС, което в комбинация с ускоряване на структурните реформи направи възможно през декември миналата година S&P да повиши перспективата пред кредитния рейтинг на България от негативна на стабилна.

Срок

За да достигне българската икономика нивата на растеж, близки до потенциала, ще са необходими около две години, смятат икономистите на УниКредит. Това ще е периодът, през който трябва да набере скорост процесът на прехвърляне на производствени ресурси

Макроикономически показатели и прогнози

	2009	2010	2011
БВП			
млрд. EUR	33.3	32.9	33.7
Население (млн.)	7.6	7.5	7.5
БВП на човек (EUR)	4394	4359	4484
Реален БВП			
(промяна в % на годишна база)	-5.2	-1.5	1.7
Износ (промяна в % на годишна база)	-11.8	-0.3	3.4
Внос (промяна в % на годишна база)	-22.5	-8.2	-1.3
Инфлация	2.8	0.3	0.8
Средна месечна работна			
заплата (в EUR)	288	274	268
Безработица (%)	9.3	12.8	12.6
Нетни ПЧИ (млрд. EUR)	3.2	2.6	2.3
Брутен външен дълг (млрд. EUR)	36.8	37.8	39.0
Валутни резерви (млрд. EUR)	12.9	13.5	15.1

(капитал и работна сила) от преграждащите сектори, ориентирани към вътрешното търсене, към производства на продукти, предназначени за износ.

Секторът на домакинствата също ще се нуждае от време, за да се присъегоява към процеса на възстановяване. Ограничените потребителски разходи са основната причина за отрицателния икономически растеж, очакван през 2010 г.

Потребителите ще бъдат под натиск, защото в България задлъжнялостта е по-висока в сравнение с повечето страни от ЦИЕ. Загубите на работни места са на път да достигнат върха си през 2010 г., когато се очаква да продължи реструктурирането на раздутия публичен сектор, прогнозира анализаторите от банковата група.

Дисбаланси

Изчистването на остава-

щи макроикономически дисбаланси ще продължи да ограничава икономическия растеж през тази година. В случай че структурните реформи и възстановяването на стопанствата на основните ни външнотърговски партньори продължат, през 2011 г. нивото на икономическата активност в България постепенно ще започне да нараства и заетостта, макар и бавно, да се подобрява.

Ускоряването на темпа на икономически растеж през 2011 г. ще бъде подкрепено и от стабилизирането на цените на недвижимите имоти в комбинация с нормализирането на потока от нови кредити. Процесът на възстановяване ще завърши през втората половина на 2011 г., когато икономиката ще започне да отчита темпове на растеж, близки до потенциалния, обобщават в разработката си икономистите на УниКредит.

Чуждите инвестиции у нас все още успяват да покрият дефицита по текущата сметка

Възстановяването от кризата ще е бавно

Развиващите се икономики ще постигнат по-добри резултати

Глобалната икономика се опитва да излезе от най-тежката криза от Голямата депресия насам, но прогресът е променлив, отбелязва в свой анализ Euromonitor International в прогнозата си за състоянието на икономиката през 2010 г. Благодарение на безпрецедентните усилия на централните банки и правителствата глобалната икономика започна да се оживява през втората половина на 2009 г. Проблемите обаче остават в някои части на Централна и Източна Европа. Икономистите от Международния валутен фонд пресмятат, че brutният вътрешен продукт се е свил с 1.1% през 2009

г., но през 2010 г. ще има ръст на глобалната икономика в рамките на 3.1%. В развитите държави ще има слаб ръст - от около 1.3%, спрямо свиване на БВП от 3.4% през миналата година. Добри резултати обаче ще постигнат развиващите се икономики - през 2010 г. очакваният ръст при тях е средно 5.1%, т.е. значително над увеличението от 1.7% през тази година.

Сигнали

Първите сигнали за излизането от кризата на държавите от Азия веднага се отразиха на стоковите пазари, отчитат експертите от Euromonitor International. Сега, с подобряване на ситуацията в индустриалните държави, търсенето на суровини се увеличава и цените записват рекорден ръст. Например

цените на металите са били с 60% по-високи през втората половина на 2009 г. Лидери в това отношение са цените на медта, златото, оловото и никела. Цените на петрола също не изостават от тази тенденция.

Потребление

Повечето анализатори коментират, че възстановяването от тази криза е по-бавно спрямо предишни сътресения на световната икономика. Потреблението в развитите държави ще се увеличи едва с 0.7% през 2010 г., а в някои страни от еврозоната дори може да продължи да се свива. Инфлацията обаче няма да бъде сериозна заплаха за икономиката и за възстановяването ѝ. В развитите страни ръстът на цените ще бъде около 1.1% през 2010 г.

Първите сигнали за излизане от кризата се отразиха на стоковите пазари в Азия

Арабски принц ще строи небостъргач, висок 1000 м

Надпреварата за най-висока сграда в света започва с нови сили

След като официалното откритие на Бурж Халифа (както беше преименуван в последния момент Бурж Дубай) вече е факт, надпреварата кой ще открадне титлата му най-висока сграда в света започва с нови сили и проекти. Сред потенциалните претенденти са проектите Kingdom Tower и Miapolis, пише Luxist.

Проектът

Miapolis е проект за изграждане на кула с височина 975 м на изкуствения остров Уотсън в Маями. 160-етажният небостъргач се предвижда да има развлекателен парк, наблюдателница, магазини, ресторанти, апартаменти, офиси, хотел и яхтено пристанище.

Проектът съществува от известно време, но местният вестник Miami Herald, цитиран от investor.bg, съобщава, че предприемачът Гилермо Сокарас вече е започнал преговори с Федералната авиационна администрация за получаването на разрешително за височината на кулата.

Преговорите

Сокарас обаче не притежава терена. Предвижда се кулата да бъде издигната на мястото на сегашната туристическа атракция Jungle Island. В сайта на проекта се описва предложението, което включва план да

26.6

► млрд. USD планира да инвестира принцът на Саудитска Арабия Алуалид бин Талал в бъдещия небостъргач рекордьор

се изплати заем на Jungle Island за 39 млн. USD и след това да се подпише нов договор за наем на земята за 99 години, който ще носи на града по 4 млн. USD на година.

Вестникът обаче цитира Рони Кронголд, съсобственик на Jungle Island, който казва, че макар и да се е срещал със Сокарас няколко пъти, от известно време няма никакъв напредък. Градските власти пък не знаят нищо за проекта.

Съмнението

Предвид свръхпредлагането на апартаменти в Маями и хоризонта му с полузавършени сгради дали обаче градът ще може да подкрепи подобен мегапроект? Или той ще си остане само още една мечта с хубав сайт? Към момента привличането на нужните около 22 млрд. USD изглежда малко вероятно.

Амбицията

Miapolis не е единственият проект с амбицията да се

окичи с титлата най-висока сграда в света.

Принцът на Саудитска Арабия Алуалид бин Талал се готви да харчи. Той е прехвърлил 180 млн. от акциите си в щатския банков гигант Citigroup в своята компания Kingdom Holdings, давайки й значителна подкрепа от около 597 млн. USD, съобщава АФП.

Инвестициите

По думите му това се прави, защото групата планира да инвестира в нови хотели в Персийския залив, включително в Kingdom Tower, небостъргач с височина 1 км в Джеда на брега на Червено море. Според първоначалната информация през март 2008 г. за плановите на принца кулата се предвиждаше да бъде висока 1 милия (1600 м).

54-годишният племенник на крал Абдула е съобщил на пресконференция, че компанията води преговори за четири големи нови инвестиции, без да предоставя подробности.

Цената

От Kingdom са решени да реализират проекта на стойност 26.6 млрд. USD за жилищни и бизнес площи в Джеда, част от който е и небостъргачът с височина 1000 м. Това е със 172 м повече от височината на Бурж Халифа, който е 828 м.

► Бурж Халифа с неговите 828 м може скоро да изпусне палмата на първенството

Продават жилища за милиони на кораб за над 1 млрд. USD

Ще може да се купуват каюти, но не и дял от собствеността на лайнера

В условията на най-тежката икономическа криза от десетилетия американска компания от Бевърли Хилс има амбициозния план да построи круизен кораб на стойност 1.1 млрд. USD, който да бъде пуснат на вода през 2013 г. Вместо да предлага неколкодневни екскурзии като типичните круизи, обаче бизнес планът предвижда половината каюти да се продават като плаващи жилища, пише Los Angeles Times, цитиран от investor.bg. Цените на луксозните каюти на кораба, наречен Утопия, сега варират от около 3.7 млн. до 26 млн. USD.

Цените

Миналия месец Utopia Residences Co. е поръчала на Samsung Heavy Industries да построят кораба с дължина 971 фута (296 метра),

► Круизният туризъм е все по-атрактивен за хората с дебели портфейли

който ще бъде пуснат на вода от Южна Корея.

След като бъде завършен, Утопия ще предлага 204 каюти, които може да се наемат на хотелски принцип за ограничени периоди. Други 200 каюти ще се продават като постоянни жилища, като цените започват от 3.7 млн. USD за каюта с площ

130 кв. м с две спални и две бани до 26 млн. за каюта с площ 613 кв. м, четири спални и три бани.

Таксите

Представители на компанията обясняват, че купувачите ще купуват каюти на кораба, но не и дял от собствеността на самия

кораб. Това не е жилищен блок и жителите не притежават кораба или общи части, обяснява Дейвид Роб, председател на Utopia Residences. В допълнение собствениците на каюти ще трябва да заплащат редовно такси за поддръжка, сигурност и достъп до частни клубове на борда.

Достъпът

Собствениците и другите посетители на кораба ще имат достъп до редица екстри като плавни басейни, тенис кортове, открито кино, малко голф игрище, ресторанти, магазини и дори „мързелива река“, която ще лъкагуши из палубата.

В движение

Утопия ще бъде в постоянно движение, като ще следи най-посещаваните спортни и културни събития по света. По време на филмовия фестивал в Кан например корабът ще акостира в близост до Южна Франция, а за карнавала в Рио де Жанейро ще посети бразилския град. В списъка са още колхозната обиколка Tour de France, автомобилното състезание Grand Prix в Монако и надпреварата с яхти America's Cup.

Финансирането

Хубавото е, че това е глобален продукт, подчертава Роб. Той допълва, че ком-

панията вече е получила заявки за покупка на около 16% от жилищните площи на кораба.

Голяма част от финансирането идва от компанията за дялови инвестиции Frontier Group, базирана в Лос Анджелис и Вашингтон. Проектът идва само седмици след като Royal Caribbean International пусна на вода най-големия круизен кораб в света - Оазисът на моретата, който е с дължина 360 м и капацитет от 6360 пасажери.

Традиция

Идеята за луксозен жилищен круизен кораб не е нова. Екипът, който стои зад Утопия, пусна подобен жилищен кораб с дължина 196 м, наречен Свят, през 2002 г.

Следващата година жителите му го купиха и наеха компанията, която да го управлява. Корабът продължава да обикаля по световните океани, като миналия месец е бил в района на Южна Австралия.

БИЗНЕС ТЕХНОЛОГИИ

Редактор:
Христо Ласков
hlaskov@pari.bg
tel. 4395-865

Реклама:
Веселина Къртева
vkarteva@pari.bg
tel. 4395-847

Дебют

HTC пуска наследник на Touch2

Тайванският производител на смартфони HTC представи наследника на своя Touch2 - Smarta. Като визия устройството прилича на предшественика. За разлика от него обаче

работи с операционната система Brev и е със значително подобрени функции. Телефонът поддържа HTC Sense, което позволява по-лесната му преориентация към нуждите на собственика му, което обаче не се отразява значително на цената му.

3D телевизори спасяват пазара и у нас

Очакванията за продажбите на електроника през 2010 г. не са особено оптимистични

Ако има нещо, което може да убие тотално посещаемостта по българските стадиони, това е триизмерната телевизия. След тазгодишното изложение Consumer Electronics Show в Лас Вегас стана ясно, че водещите производители на електроника ще залагат именно на 3D телевизията. Очаква се тя да изкара глобалния пазар на електроника от кризата.

Първите предложения на големите марки ще се появят отвъд океана още през лятото, а до края на годината ще дебютират и в България. Уви, все още не се знае точно на каква цена ще се наслаждаваме на удобството да гледаме триизмерна телевизия.

Планове

В световен мащаб Panasonic ще заложи на 3D телевизорите като преимущество, с което да атакува конкуренцията и нейните LCD телевизори, коментираха от компанията за в. Пари. 3D предложенията на компанията със сигурност ще се появят и у нас, но все още не е ясно кога точно ще стане това. Към момента нямаме информация какви ще са

2.2

млн. 3D телевизора ще бъдат продадени през 2010 г., прогнозира от Асоциацията на производителите на потребителска електроника

цените на този продукт в България, коментират от Panasonic. Подобна е стратегията и на LG. Корейската компания обаче обещава, че първите й 3D предложения ще се появяват у нас още в средата на годината. За цена все още не можем да дадем информация, коментират от LG. Тя ще зависи както от глобалната стратегия, така и от фактори на българския пазар, които още се анализират, коментират от компанията.

Първите 3D телевизори се очаква да бъдат в търговската мрежа през юни, заявиха от Sony България. За момента цените са по-скоро ориентировъчни - около 20% по-високи от цената на аналогичните модели, които не предлагат възможност за гледане на 3D съдържание, коментират

от компанията.

Подмяна

Според водещите анализатори в бранша големите производители на електроника са избрали подходящ момент да се преориентират към триизмерната телевизия. В момента на пазара в САЩ тече подмяна на старите тръби с нови LCD или LED телевизори. 3D телевизорите обаче може да доведат до допълнително раздвижване на пазара и особено след оживяването на продажбите около Коледа на 2009 г. Приходите от продажби на електроника за периода 1 ноември - 24 декември са нараснали с 5.9% спрямо 2008 г., показва пазарната статистика отвъд океана.

Според прогнозите на Асоциацията на производителите на потребителска електроника (СЕА), която организира Consumer Electronics Show, до края на годината по света ще бъдат продадени около 2.2 млн. триизмерни телевизора. През 2013 приблизително 1/4 от всички продадени телевизори ще може да излъчват триизмерна картина.

Инвазия

През 2010 г. 3D технологиите у нас тепърва ще навлизат и се очаква по-плаვენ ръст, казва Иван Иванов, мениджър маркетинг и продажби на черна техника в LG България. През 2011 г. обаче търсенето ще се увеличава все повече, защото е необходимо добре разработено 3D съдържание, каквото вече ще е налице догодина, смята той.

Подобни са очакванията и на Panasonic. 3D телевизорът ни вече доказа своя голям потенциал в Лас Вегас,

▶ Триизмерната телевизия ще набере скорост в България през 2011 г., а първите по магазините още в средата на тази година, коментират от бранша

1 Sony показва общо 38 модела 3D телевизори в рамките на CES, а дисплеите им бяха с диагонал от 22 до 60 инча.

2 Panasonic демонстрира решение с вграден Skype видеоразговор и Wi-Fi връзка.

3 LG излезе с 47-инчова Infinia, която също работи със Skype.

коментират от компанията. В момента и офертите на пазара на 3D телевизори са и твърде малко, коментират анализатори. Очаква се към средата на годината предложенията да се увеличат значително.

От пионера в технологията Sony обещава, че ще заснемат дори и няколко мача от предстоящото световно първенство по футбол в Южна Африка в 3D формат. Именно съдържанието е

и основният ключ в развитието на пазара на 3D телевизори. Междувременно американските медийни корпорации започнаха също да се преориентират към 3D съдържание, за да отговорят на потребителските нужди. Първата телевизия, която обяви подобни планове, беше ESPN.

Очаква се този пазар също да се развие значително, най-малкото защото ще увеличи и приходите на производителите на съдържание, които също страдат заради кризата и инвазията на интернет съдържанието.

Пазарът

Що се касае до пазара на потребителска електроника в България, производителите не са особено оптимистични за настоящата 2010 г. Очакваме стабилизиране на продажбите на нивата от 2009-а, като основна част от потребителите ще продължат да търсят телевизорите с технологиите LCD и PDP, твърдят от Panasonic.

През 2009 г. продажбите на компанията у нас са намалели с около 10%.

С 20% се е свил пазарът на електроника в България през 2009 г., показват данните от проучване на LG България, оповестено в края на миналата година. От компанията обаче отчетоха ръст от 12% за цялата минала година, като в двете основни продуктови направления - черна техника и мобилни телефони - данните показват значителен ръст на пазарните дялове у нас, достигащи съответно 30 и 10%.

Очакванията за следващата година са, че пазарът на потребителска електроника ще се оживи поради редица фактори - Световното първенство по футбол през лятото, навлизането на 3D технологията, като имаме амбицията да заемем водеща позиция в този сегмент, предлагайки пълната гама от продукти за 3D преживяване, коментират от Sony.

Христо Ласков

▶ Докато Apple все още пази в тайна своя таблет, Microsoft представи Slate PC заедно с HP

Промяна

Хегох оглави пазара на печатни услуги

Американската Хегох оглави глобалния печат на печатни услуги, показват резултатите от проучване на анализаторите от Gartner. Според обявената статистика

компанията държи около 40% от целия пазар към края на 2009 г. Ръстът на оборотите от дейността за всички играчи пък е двуцифрен, отчитат анализаторите. Наскоро Хегох бе обявен за лидер в този сегмент и в доклада на Quocirca, който обаче е само за Европа.

Телефони

Windows Mobile 7 идва през 2010 г.

Новото поколение мобилна операционна система на Microsoft Windows Mobile 7 може и да не бъде бавено до 2011 г., твърдят американски блогове. Компанията показва предшественика й - версия 6.5

- през февруари 2009 г., а официалният пазарен дебют на софтуера беше през октомври миналата година. Напрежението, създадено от Google, Apple и останалите играчи на пазара, може да накара редмъндската компания да подрани с премиерата на системата, както направи и с Windows 7.

подобни предложения на пазара трябва да се появят

Големите социални мрежи намериха печеливш бизнес модел. Почти

Twitter и Facebook приключиха 2009 г. с положителни финансови резултати

Изминалата 2009 г. даде отговор на един наболял въпрос - как социалните мрежи да се превърнат в печеливш бизнес модел. Две от най-нашумелите имена - Facebook и Twitter - успяха да приключат миналата година на печалба. Или поне така твърдят американски медиите, позовавайки се на свои източници в двете компании. Новата 2010 г. трябва да доведе до още по-голямо раздвижване на този пазар особено предвид непрекъснатото растящия брой потребители на двете социални мрежи и увеличаващата им се функционалност.

Потребители

През миналата година Facebook успя да добави почти 200 млн. нови потребители, след като започна 2009 г. с близо 150 млн. души, използващи услугите на сайта. Малко преди края на годината на сайта вече имаше 350 млн. регистрирани потребители от цял свят, което направи Facebook безспорен лидер в света по този показател. Това стана ясно от пост в блога на основателя на Facebook Марк Цукърбърг. От тях около 600 хил. души са българи.

Подобна бе ситуацията и с Twitter, който оглави класацията на най-бързо растяща социална мрежа в света. През март миналата година броят на регистрираните потребители бе с над 1300% по-голям спрямо предходната година. Въпреки че не успя да задържи тези си темпове до края на годината, сайтът успя да приключи 2009 г. с над 25 млн. регистрирани „живи хора“, които споделят тонове информация всеки ден. При това само в 140 знака - колкото е и ограничението на Twitter.

Интерес

Тези внушителни цифри накарара големите търсачки да обърнат внимание на социалните мрежи като феномен, който лека-полека променя статуквото в интернет. И то как. Споделяне на видеа, линкове към новини, мултимедия - всичко това е немислимо без Facebook и Twitter, където са всички приятели, колеги и т.н. Така

25

▶ млн. USD са приходите на Twitter за 2009 г. само от сделките с Bing и Google

се стигна до октомври, когато Google и Bing на Microsoft оповестиха, че вече търсят информация в реално време. Тоест търсят в статусите на потребителите и информацията, която публикуват те през Facebook и Twitter. Коего помогна и на Twitter най-накрая да излезе на печалба.

Финанси

През септември Facebook обяви, че вече има достатъчно приходи, за да се самоиздържа и дори да излиза на печалба - цел, която по план трябваше да бъде постигната през 2010 г. До този момент Twitter не можеше да се похвали с подобно постижение. Но не за дълго.

Подобно на втория най-популярен браузър в интернет - Mozilla Firefox - социалната мрежа също излезе на печалба благодарение на сключените с интернет търсачките договори. Причината - за да имат достъп до информацията, която се споделя в социалната мрежа, Google и Bing ще трябва да се бръкнат съответно с 15 и 10 млн. USD, което автоматично означава, че приходите на Twitter за миналата година са около 25 млн. USD, пише американското списание BusinessWeek. Според източници на изданието годишните разходи за техническа поддръжка и заплати на около 120 души, които работят за социалната мрежа, отиват около 25-25 млн. USD. Тоест 2009 г. е била финансово успешна и за Twitter.

Преориентация

Първите стъпки на социалната мрежа през новата година също недвусмислено показват какъв ще бъде основният й фокус и през 2010 г. Според публикация в Reuters Twitter е започнала с изграждането на екип, който да успее да превърне милионите потребители в приходи за сайта. В момента Twitter търси да назначи 26 души, 4 от които ще бъдат ориентирани единствено към монетаризирането на трафика на

▶ Основателят на Facebook Марк Цукърбърг продължава да търси успешен бизнес модел за най-голямата социална мрежа в света

Увеличение
Смартфоните помагат за ръст на потребителите

▶ Сред ключовите катализатори на ръста на потребителите на социалните мрежи през 2010 г. ще бъдат смартфоните, коментират анализаторите.
▶ Мобилните устройства стават все по-популярни средства за достъп до интернет, а според различни прогнози те ще измес-

тят и компютъра до година-две.

▶ Същевременно все повече мобилни производители обръщат специално внимание на социалните мрежи със специални приложения, които улесняват използването на социалните мрежи на мобилни устройства.

▶ Така според прогнозите си до 2013 г. Twitter ще има 1 млрд. регистрирани потребители.

▶ Приходите на сайта трябва да са 1.54 млрд. USD, а печалбата - 111 млн. USD.

социалната мрежа. Други двама ще трябва да сключват „лицензни споразумения“ с други портали, коментира агенцията.

Facebook също ще се опита да увеличи приходите си и през тази година, а общият проблем и пред двете социални мрежи е, че те все още не са открили точния модел, чрез който ще печелят пари. В момента Facebook продава реклами, които обаче не са

достатъчни. Или поне това показва финансовото състояние на компанията. Приходите от сделките с Google и Bing също няма да стигнат за ръст на печалбите, а както се вижда от потребителските нагласи, въвеждането на такса за заплащане на сайта не е опция за набавяне на приходи. От компанията обявиха и планове да въведат собствена система за заплащане в различните приложения на трети страни, които предлагат сайтът, но тя все още е в тестов период.

Така голямото търсене на бизнес модел за социалните мрежи продължава и през 2010 г. Разликата е, че Facebook и Twitter вече не се нуждаят от чужди пари да оцеляват. Въпреки кризата.

Компютри
Таблетът излиза на дневен ред

▶ Таблетът на Apple трябва да се появи до края на януари. Това гласят спекулациите в САЩ около един от най-чаканите продукти за цялата 2010 г.

▶ Причината е, че компанията трябва да въдне живот на този позабран пазар, който бе сочен за особено атрактивен преди няколко години.

▶ Евентуалното навлизане на компанията при този тип продукти се сочи за събитие, което може да промени тенденциите на пазара.
▶ Малко преди Apple обаче Microsoft и HP показаха своето предложение в този сегмент още преди официалното откриване на Consumer Electronics Show.
▶ Таблетът работи под

операционната система Windows 7, а в плановете на софтуерния гигант влизат още такива устройства, но и от други производители. Всички те ще бъдат обединени под името Slate PC.

▶ Основна характеристика на този тип устройства е capacitive сензорен дисплей с поддръжка на мултитъч.

▶ Таблетът е предназначен основно за работа в интернет (естествено).
▶ Засега характеристиките на устройството остават неясни, а HP планира да предостави по-подробна информация за него едва към края на годината.

▶ По думите на главния изпълнителен директор на Microsoft Стив Балмър обаче този таблет ще е много по-производителен от съвременните смартфони и почти толкова мощен, колкото обикновените компютри.

Шансовете ни за чакалнята на еврозоната през 2010 г. са нулеви

Не е възможно съжителството на висок растеж и ниска инфлация

Нашето правителство е превърнало присъединяването към ЕРМ II в една от главните си задачи за 2010 г. Това потвърди и министър-председателят в интервюто си за Уол стрийт джърнъл преди няколко дни. Ако слушаме изявленията на министри, банкери и либерални икономисти, излиза, че влизането в ЕРМ II и последващото членство в еврозоната носят само благини без негативни ефекти. Чака ни благоденствие. В същото време Швеция и още осем нови членки на ЕС: Чехия, Естония, Литва, Латвия, Полша, Унгария, Румъния и България, са потенциални кандидати за присъединяване към еврозоната, но при повечето от тях няма ентузиазъм. А за Великобритания и Дания това изобщо не е в дневния им ред. Да не говорим за Норвегия и Швейцария, които дори не са членки на ЕС. Някои от споменатите потенциални кандидати отлагат кандидатстването и не определят целеви дати. Дори и сега, по време на кризата, когато се очакваше притегателната сила на еврозоната да нарасне.

Сложност

Различията в позициите на европейските държави се дължат на сложността на проблема, на различия в интересите, на очакваните противоречиви резултати по пътя към тази общност и на пребиваването в нея. Присъединяването към еврозоната не е лесен, безспорен и прост за решаване проблем. Еврореалностите са далеч по-комплексни и сложни, отколкото си въобразяват българските министри и придворни икономисти.

Пътят към еврозоната не е по-лесен с рози. Нека да разсъждаваме по някои от проблемите. Едно от най-важните изисквания за присъединяване е поддържането на ниска инфлация. Повечето страни потенциални кандидати са сравнително бедни нови пазарни икономии, които желаят да се развият и просперираят по-бързо. Всеки интензивен растеж обаче е съпроводен с по-висока инфлация. През предкризисните години всички страни кандидати имаха по-висок растеж, но и по-висока инфлация от страните членки. През 2008 г. средногодишната инфлация по хармонизирания

Проф. Иван Ангелов,
член-кор. на БАН

индекс на потребителските цени в еврозоната беше 3.3%, а в Латвия - 15.3%, в България - 12.0%, в Литва - 11.1%, в Естония - 10.6%, в Румъния - 7.9%, в Чехия - 6.3%, в Унгария - 6.0% и в Полша - 4.2%. Възниква конфликт между две взаимноизключващи се национални икономически цели: ускорен растеж (пораждащ по-висока инфлация) и присъединяване към еврозоната (изискващо обратното). Кое е по-важно, за да бъде предпочетено? Няма лесен отговор на този въпрос.

Критерии

И дали авторите на критериите от Маастрихт не поставят по-слабо развитите и с по-висока инфлация страни кандидати пред нерешима задача! Дали тежестта на инфлацията като критерий за присъединяване не следва да се намали, за да се отстранят несъвместимостта между двете национални цели на страните кандидати! Защото не е възможно съжителството на висок растеж и ниска инфлация.

Да вземем друг проблем. Кандидатите за еврозоната, бидейки по-слабо развити, са с по-ниско средно равнище на цените в сравнение със страните членки. По най-нови данни на Евростат средното равнище на цените в България през 2008 г. е било 48.3% от средното в еврозоната. В Румъния то е било 58.6%, в Литва - 62.1%, в Унгария - 65.5%, в Полша - 66.4%, в Латвия - 69.8%, в Чехия - 70.0% и в Естония - 75.0%. Веднъж присъединили се към ЕС, новите членки стават неделима част от процеса на икономическо и социално сближаване, в това число и на средните ценови нива. Това е желязна закономерност за всяка интеграционна общност, която никой не може да отмени. ЕС я потвърди през последните десетилетия. Следователно цените в страните кандидати ще растат по-бързо от цените в страните членки и спазването на изискването за ниска инфлация ще бъде много, много трудно, на границата на невъзможното.

Процес

Цените в България ще растат по-бързо в процеса на икономическото сближаване, отколкото в другите страни кандидати. И още по-бързо в сравнение със страните членки. При рав-

ни други условия България най-трудно ще постигне изискваната ниска инфлация, понеже трябва да догонва най-много, за да преодолее изоставането. Да се откаже от процеса на икономическо сближаване е невъзможно, а присъединяването към еврозоната е желателно. Двете цели взаимно се изключват. Коя да бъде предпочетена? Възможно ли е съчетание между тях? Този въпрос също няма лесен отговор.

Неясноти

Във функционирането на еврозоната има много проблеми и неясноти. Продължават големите различия в инфлацията, в лихвите, в бюджетните дефицити, в дефицитите по текущите сметки, в публичната и брутна задлъжнялост. Тяхното решаване изисква диференциран подход и различни инструменти. А ЕЦБ разполага само с една основна лихва и единна валута, които не обслужват еднакво успешно различните страни, защото към даден момент те са в различни фази на цикъла и се нуждаят от диференциран подход. Налице са тлеещи проблеми, чието решаване не може да се отлага безкрайно. Все още не е доказано, че това е най-ефикасният и най-рационален начин за водене на парична политика в такава голяма интеграционна общност. Освен това интеграцията в еврозоната продължава да е ограничена само до паричната политика. Всичко останало е до голяма

степен в компетенцията на националните власти, с много трудни опити за координация. Дори по време на кризата през 2008-2009 г. не беше постигната необходимата тясна координация на антицикличните мерки. Предстои още много дълъг път към същинската икономическа интеграция. Еврозоната е далеч от ефективността и рационалността, които се очакват от нея.

Противоречивите сигнали във връзка с нашето присъединяване към еврозоната се подсилват след прочитането на Деветия доклад на Европейската комисия за практическата подготовка за бъдещи разширения на еврозоната, публикуван на 21 декември 2009 г. Общото впечатление от доклада е, че българските власти през последните години

прекалено много говорят в София за присъединяване към еврозоната и прекалено малко правят както в София, така и в Брюксел. Това е пропагандна кампания за вътрешна консумация. Тя е дори вредна, защото култивира илюзорни очаквания, които ще прераснат в разочарования.

В осемте страници на доклада за България е отделен само ред и половина на стр. 2, който гласи: България още не е определила целевата дата за приемане на еврото. Практическата подготовка още не е започнала. Това е много тежка присъда за нас. За Румъния също е отделен ред и половина, но поне е казано, че тя е определила 2015 г. като целева дата за присъединяване. За всички други страни кандидати е писано многократно повече.

На този фон е несериозно да се говори, както правят наши високопоставени лица, че искаме през 2010 г. да бъдем в чакалнята на еврозоната, а след две години в самата еврозона. То е дори безотговорно. Шансовете на България за ЕРМ II през тази и следващата година са нулеви. При това положение да си въобразяваме, че ще спечелим подкрепата на Европейската комисия и ЕЦБ само с изкуствено нагласения нисък бюджетен дефицит за 2009 г. (чрез съзнателно забавяне на големи държавни разплащания към фирми и физически лица) и балансираната на книга бюджет за 2010 г., е равносилно на наивна авантюра. Наивна, защото е непостижима. Авантюра, защото напразно се измъчват милиони българи.

Финансовата криза не увеличи привлекателността на единната валута

Няма еднозначен отговор за ползите от еврото

В доклада на Европейската комисия е посочено, че през последните месеци подкрепата за еврото в осемте нови страни членки на ЕС, които са потенциални кандидати, е спаднала до 49%. През септември 39% от интервюираните не желаят да заменят националната си валута с еврото. В Полша са 45%, а в Унгария 54%. В Чехия подкрепата за еврото пада до 37%, в Литва достига 48%, а в България 49%.

В осемте нови страни членки растат колебанията по въвеждането на еврото. Намаляват до 25% хората, които желаят еврото да бъде въведено колкото може по-скоро и нарастват до 33% тези, които искат националната им валута да бъде подменена колкото може по-късно. Подкрепата за въвеждане на еврото сега

е на нивото от май 2008 г. А се очакваше кризата да доведе до чувствителното й повишаване.

Много висок (68%) е делът на гражданите в осемте страни, които се страхуват, че въвеждането на еврото ще причини повишаване на цените. Намаляват рязко хората, които вярват в дългосрочния стабилизиращ ефект на еврото. Както и в предишните обзори, делът на хората, които вярват в способността на еврото да предпази техните страни от кризи, остава нисък - 41%.

Ако трябва да обобщим: Първо, в по-слабо подготвените и по-малко информирани страни кандидати подкрепата за еврото е по-силна. Повтаря се картината от преди десетина години, когато най-високи бяха положителните оценки за ЕС в България, Румъния, Македония и Албания, т.е. тези, които най-слабо познаваха ЕС. Второ, обратно на очакванията настоящата

глобална криза не повиши привлекателността на еврозоната в общественото мнение.

От горното следват два важни извода за България:

Първо, трябва да се направи цялостен обективен анализ какво ще спечели и какво ще загуби България като държава по време на подготовката и присъединяването към еврозоната. Резултатите да се обсъдят от професионалната общност. Съдейки по сегашните изказвания на български министри, банкери и либерални икономисти, имам впечатление, че те не са наясно за плюсовете и минусите от присъединяването. Тук няма лесен и безспорен положителен отговор. Ако имаше, всички страни членки на ЕС щяха отдавна да настояват за незабавно присъединяване. А има страни, чиито правителства не желаят да го правят или не желаят да бързат. Има и страни, които отказаха да се присъединят.

Разнопосочното поведение едва ли е случайно!

Второ, да се оповести и обясни широко какви са предимствата и недостатъците за отделните граждани по време на подготовката и присъединяването към еврозоната. Тук също няма лесен и категоричен положителен отговор, след като такъв голям дял от гражданите на страните потенциални кандидати с по-добра информираност се колебаят или възразяват срещу присъединяването. Наивно е да се смята, че навсякъде масово грешат и само ние знаем истината!

И за да разсея всякакви съмнения и подозрения за необективност, заявявам, че според мен в стратегически хоризонт предимствата за България от присъединяването към еврозоната превишават недостатъците. Ние трябва да се присъединим към тази общност, но при едно условие: само когато сме добре подготвени.

49%

▶ от българите не желаят да сменят лева с евро

Нов живот за старите сгради в Града на липите

Автентичният български стил носи успех в бизнеса, казва старозагорският предприемач Пламен Русев

Винаги ми е било болно да видя, когато красива автентична българска сграда се събаря и на нейно място се появява грозна бяла кооперация. С много от новите сгради предприемачите преследват максимална печалба и се спестяват куп неща, на които държи всеки ценител на красивото - красива фасада, фасадно осветление, инфраструктура, паркоустройство. По-евтиното строителство често води до изграждането на грозна постройка без собствен облик. Така разсъждава собственикът на емблематичните за Стара Загора хотел-ресторанти Форум и Уникато и на хотел-ресторант Уникато в Банско - Пламен Русев. Старозагорският предприемач е известен с това, че купува стари сгради и ги съживява за нов живот, съчетавайки старинния български стил със съвременно обслужване и задоволяване на най-капризните вкусове и предпочитания на клиентите в хотелите и ресторантите си.

И двата хотел-ресторанта в Стара Загора - Форум и Уникато, са носители на Златна роза на марката Автентична България. Гордеем се с тази награда, защото едноименната асоциация цени запазването на автентичния дух на България и пренасянето му в туризма, а това е много важно признание за нашия бизнес, казва Пламен Русев.

История

Започнах бизнеса си в хотелиерството и ресторантьорството съвсем случайно, разказва предприемачът. В сградата на сегашния емблематичен за Стара Загора хотел Форум през 1996 г. Русев решава да направи офиси за фирмата си Интерхим ООД. В сградата имало старо, огромно мазе, което също като сградата не си знаело годините. Чудих се за какво може да послужи то, докато не дойде мой приятел, който подхвърли, че от това място ще стане чудесен ресторант, спомня си Пламен Русев. Започва строежа като на шега с банков кредит и през 1999 г. открива първия си

”Имам интерес към местата, свързани с богатата история на България. Там може да бъдат направени добри хотели за туристи, дошли да се запознаят с историческите ни забележителности

хотел-ресторант, наречен Форум заради намиращия се в непосредствена близост древноримски античен форум от времето на град Август Траяна. За кратко ресторантът става любимо място както за представителите на бизнеса, така и за всички старозагорци. Респектира с оригиналния си вид и изненадва приятно с добри цени и отлична кухня. Не експериментираме с качеството на храната и това е причината вече 10 години да бъдем успешно на пазара, казва Русев. Във Форум е обядвал при посещението си в България и екипът на руския президент Владимир Путин, идвали са и българският президент Георги Първанов, и други известни личности.

Втория си хотел-ресторант в Стара Загора с марката Уникато Пламен Русев открива през 2004 г. Успява да реставрира автентичния дух на старинна къща в центъра на Стара Загора и да изгради малък стилизиран хотел с просторен ресторант. Така от две характерни, но занемарени къщи в центъра на града Русев издига хотели и ресторанти със собствен, неповторим почерк. През 2008 г. той открива и третия си бутиков хотел-ресторант Уникато в Банско. Хотелът носи автентичния дух на стария град Банско. В него собственикът успява да вплете идеята за модерно обзавеждане в старинния стил на сградата.

Успехът

Върви едва вторият активен сезон за хотел Уникато в Банско, а дори в момента всички места в хотела са заети, горд е Пламен Русев. Хотелът разполага със 17 просторни апартамента, всеки по 45 кв. м.

Бягам от сезонността в туризма и може би това е

► Бягам от сезонността в туризма и може би това е причината да не започна бизнес на морето, казва Пламен Русев

причината да не започна бизнес на морето, казва той. В зимния туризъм е различно, защото и през лятото има много хора, които предпочитат да се радват на хладината и спокойствието на планинската природа. Банско е интересен като дестинация дори и с това, че събира границите на 3 държави - Гърция, България и Македония, което не пречи да има и много гости от Румъния, Турция, Русия, Украйна и други европейски държави. Това е най-добрият зимен планински курорт в България в момента, категоричен е предприемачът.

Кухнята

Уникато в Банско привлича и с не по-малко уникалния пицца-ресторант Виктория, който е утвърдена марка за ресторантьорството в България. Всички рецепти за пици и други гъсти там, как-

то и в ресторантите Уникато и Форум в Стара Загора са също получени с любезното съдействие на верига ресторанти Виктория. Пиците в ресторантите на Пламен Русев са дори по-добри от италианските, твърдят ценители. Тестото се меси по специална рецепта на веригата ресторанти Виктория, а изпичането става задължително в пещ на дърва. Кухнята смесва българската национална традиция с изисканото европейско меню - формула, която много харесва на гостите чужденци. Форум е един от малкото ресторанти, които разполагат с обширна винена листа и специално изградена винарна стая, където всички бутилки отлежават при подходяща температура и влажност.

Кризата

Когато фирмите от региона канят по-малко бизнес

партньори, това се отразява и на хотелиерството в града. През тежките месеци на икономическа криза посетителите в хотелите на Стара Загора са намалели с около 25-30%. Стихийното правене на туризъм в България доведе до презастрояване, каквото има сега в Слънчев бряг, в Банско и други курорти. Трябваше да има ограничителни мерки за строеж по морето, по зимните курорти. Вместо да помислят за това, общините продължиха да издават строителни разрешения, защото имат интерес строителството да продължава, без да се съобразява с възможностите на инфраструктурата - прецизвателни съоръжения, ски писти, плажове, казва предприемачът. Като резултат ще дойдат туристи, които ще похарчат по нашите курорти толкова пари, колкото биха похарчили

във всяка друга туристическа дестинация, без обаче да получат очакваното обслужване. Разочаровани, те ще изберат да почиват занапред в други страни. Ще се наложи драстично да свалим цените, защото качеството на услугата няма да бъде високо и може би ще се наложи да взривяваме хотели, както беше в Испания, прогнозира Пламен Русев.

Планове

Очакваме да започне излизане от трудната икономическа обстановка в страната в средата на годината. Имам интерес към местата, свързани с богатата история на България. Там може да бъдат направени добри хотели за туристи, дошли да се запознаят с историческите ни забележителности, разкрива плановете си Пламен Русев.

Сашка Панайотова

1999

► е годината, в която Пламен Русев открива първия си хотел-ресторант Форум

Стратегия

” Смятам да продължа да правя страхотно шоу всяка вечер и да открадна колкото се може повече канцеларски материали от NBC

► **Конан О'Браян**, телевизионен водещ

Наздраве Никола Саркози стана дядо на 54 години

Френският президент Никола Саркози стана дядо на 54 години, след като снаха му Джесика роди момченце. Двадесет и три годишният татко Жан е студент по право и е вторият от три-

мата синове на държавния глава. Съпругата му Джесика е наследница на известния френски клан Дарти. Двамата сключиха брак през 2008 г. Наскоро Жан Саркози беше замесен в политически скандал, след като се разбра, че баща му го гласи за шеф на агенцията, която отговаря за недвижимите имоти и транспорта в Ла Дефанс.

Гигантският слалом на рисковото финансиране

Инвестирането е най-голямата тръпка за основателя на Tennenbaum Capital Partners

Седемдесет и четири годишният управител на хедж фонд Майкъл Тененбаум смята да участва през март в гигантския слалом в курорта Вейл, Колорадо. Всяка година състезанието изправя професионални скиори срещу бизнесмени. Тененбаум намира спускането по пистата почти толкова вълнуващо, колкото и инвестиционния си подход - да дава заеми на губещи компании. Карането на ски е стимулиращо, но ни-

що не може да се сравни с инвестирането, казва основателят на калифорнийската Tennenbaum Capital Partners.

Бизнесът

Тененбаум, който напуска поста на заместник-председател в Bear Stearns Cos. през 1996 г., за да основе компанията си, е пионер на бойното поле на кредитиращите хедж фондове, пише сп. Bloomberg Markets в последния си брой. Днес

хедж фондовете заемат рекордни суми пари на губещи компании, като се възползват от нежеланието на банките да ги финансират. Лихвите на някои стигат 19%, като отделно се калкулират и такси до 12% от стойността на заема за наблюдение на обезпечението.

Най-големият фонд на Tennenbaum Capital - Tennenbaum Opportunities Fund V LLC, е пети в света с активи от 1.34 млрд. USD в заеми, облигации, акции и валута. За първите девет месеца на 2009 г. е донесъл на

акционерите възвръщаемост от 58.5%. Фондовете, които се занимават основно с кредитиране, постигнаха доходност, която далеч изпревари индекса на хедж фондовете през шест от последните осем години. Стратегията осигурява лесни приходи, докато финансираните компании не успяват да си плащат вноските и хедж фондовете се опитат да придобият активите им. Именно тук гръмват юридическите фойерверки.

Риск

Стратегията е донякъде рискована, но хедж фондовете, които я прилагат умело, постигат много добра възвръщаемост, казват специалисти. От 2005 г. досега са заведени около 25 дела от необезпечени кредитори, които обвиняват фондовете, че целят да доведат компаниите до невъзможност да си изплащат заемите и те да придобият активите им на ниска цена. Фондовете са спечелили повечето от тези юридически битки и са станали собственици на компаниите.

Tennenbaum Capital в момента управлява производител на чаши за еднократна употреба в Стоун Маунтин, Джорджия, след като спечели дело преди четири години. През 2005 г. фондът отпуснал 95 млн. USD заем на компанията, която тогава се наричала Radnor Holdings Corp., при плаваща лихва с начална стойност от 11.75% и купил преференциални ак-

ции за 25 млн. USD. Когато компанията фалирала през август 2006 г., Tennenbaum Capital предприела стъпки да придобие активите. Въпреки възраженията на необезпечените кредитори, които щели да загубят 150 млн. USD от сделката, съдът решил, че няма доказателства, че фондът е имал намерение да погълне производителя, когато е отпуснал заема. Новопридобитата компания била наречена WinCup Inc. Никога не сме довеждали компания до фалит, казва Тененбаум. Според него фондът му спасява добри компании като WinCup, които са изпаднали в затруднение.

Парите

Син на преселил се в САЩ белоруски магазинер, Тененбаум не е получавал много финансово подкрепа от семейството си и е работел през цялото време, докато е бил студент в Техническият институт на Джорджия. Парите не са всичко, но преди да ги спечелиш, са всичко, казва Тененбаум.

Днес той живее добре сред холивудските богаташи. Домът му е разположен на брега на океана в Малибу. Притежава и частен самолет, с който лети до планинската си къща във Вейл. Подготвя прием преди ски състезанието през март - събитие, в което преди са участвали милиардери като Сам Зел и Байрън Уийн от Blackstone Group. Може би съм най-старият останал участник в слалом, казва Тененбаум.

Изкуство

Офорти на Уилям Блейк открити в справочник

Веригата галерии Tate е откупила три офорта на английския поет от XVIII в. Уилям Блейк за 441 хил. GBP. Творбите са били открити в справочник с разписанието на влаковете, което било продадено

заедно с други използвани книги от търговец в Северен Лондон през 70-те години на XX в. Гениалният поет изкарвал прехраната си, като рисувал илюстрации към книги - занимание, приемано тогава като занаят, а не като изкуство. Новооткритите три творби са големи само няколко квадратни инча, но са изключително експресивни.

Инвестиция

Братята Баркли садят лозя на остров Сарк

Братята Баркли ще инвестират 450 хил. GBP в лозя на остров Сарк, като се надяват да получат вино, което заслужава да бъде включено в листата на луксозния им хотел Риц в Лондон. Близна-

ците Дейвид и Фредерик са собственици на съседния остров Бреку, а общото им богатство се оценява на 1.8 млрд. GBP. През април ще бъдат засадени 40 хил. лози, а до 2013 г. ще се произвежда достатъчно грозде за 17 хил. бутилки вино. Братята се надяват и да помогнат на Сарк да се развие като туристическа дестинация.

